

TFRS 7

FİNANSAL ARAÇLAR: AÇIKLAMALAR

GÜNCELLEMELER ve YÜRÜRLÜK TARİHLERİ

- “TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar” Standardı 31/12/2006 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için uygulanmak üzere ilk olarak 30/01/2007 tarih ve 26419 sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.
- Söz konusu Standart, Uluslararası Finansal Raporlama Standartlarında meydana gelen değişikliklere paralellik sağlanması amacıyla;
 1. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 66 sıra no’lu,
 2. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 67 sıra no’lu,
 3. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 71 sıra no’lu,
 4. 13/08/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 76 sıra no’lu,
 5. 28/11/2008 tarih ve 27068 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 116 sıra no’lu
 6. 08/01/2009 tarih ve 27104 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 130 sıra no’lu,
 7. 12/02/2009 tarih ve 27139 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 141 sıra no’lu,
 8. 13/05/2009 tarih ve 27227 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 149 sıra no’lu

Tebliğler aracılığıyla güncellenmiştir.

- Birinci ve üçüncü değişiklikler yeni yayımlanan TMS 1 tarafından yapılmış olup, bu değişiklikler esas itibarıyla 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir. Yeni TMS 1’in erken uygulanma imkânı da bulunmaktadır. Erken uygulanma durumunda ilgili değişiklikler 31/12/2007 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- İkinci değişiklik yeni yayımlanan TFRS 3 tarafından yapılmış olup, esas itibarıyla 30/06/2009 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir. Yeni TFRS 3’ün erken uygulanma imkânı da bulunmaktadır. Erken uygulanma durumunda ilgili değişiklik 31/12/2007 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Beşinci değişiklik TMS 28 tarafından yapılmış olup, esas itibarıyla 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir. Söz konusu değişikliğin erken uygulanma imkânı da bulunmaktadır. Erken uygulanma durumunda ilgili değişiklik 31/12/2007 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- Dördüncü, altıncı, yedinci ve sekizinci değişiklikler ise doğrudan TFRS 7 tarafından yapılmış olup, dördüncü değişiklik 31/12/2007, altıncı, yedinci ve sekizinci değişiklikler ise 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemleri için geçerlidir.
- **Yukarıda yer verilen Tebliğlerin erken uygulanma imkânı da bulunduğundan, bu kitapta TFRS 7’nin ilgili Tebliğlere göre düzeltilmiş son şekli yer almaktadır. Standardı bu şekliyle uygulamayı tercih etmeyen işletmeler, TFRS 7’nin bu değişiklikler öncesindeki şekline Kurulumuzun resmi internet sitesinden (www.tmsk.org.tr) ve ilgili Resmi Gazetelerden (rega.basbakanlik.gov.tr) ulaşabilirler.**

Türkiye Finansal Raporlama Standardı 7
(TFRS 7)
Finansal Araçlar: Açıklamalar

Amaç

1. Bu TFRS'nin amacı, finansal tablo kullanıcılarının aşağıdaki hususları değerlendirebilmeleri için gerekli olan bilgilerin işletme finansal tablolarında kamuoyuna açıklanmasını sağlamaktır:
 - (a) Finansal araçların işletmenin finansal durumu ve performansı açısından önemi ve
 - (b) İşletmenin dönem içerisinde ve raporlama dönemi sonunda finansal araçlar nedeniyle maruz kaldığı risklerin niteliği ve düzeyi ile işletmenin sözü edilen riskleri yönetme şekli.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 2 nci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

2. Bu TFRS'de yer alan ilkeler, "TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum" ve "TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" Standartlarında yer alan finansal varlık ve borçların muhasebeleştirilmesi, ölçülmesi ve sunumuna ilişkin ilkeleri tamamlar.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 2 nci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

2. Bu TFRS'de yer alan ilkeler, "TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum", "TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" ve "TFRS 9 Finansal Araçlar" Standartlarında yer alan finansal varlık ve borçların muhasebeleştirilmesi, ölçülmesi ve sunumuna ilişkin ilkeleri tamamlar.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 2 nci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

2. Bu TFRS'de yer alan ilkeler, "TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum" ve "TFRS 9 Finansal Araçlar" Standartlarında yer alan finansal varlık ve borçların muhasebeleştirilmesi, ölçülmesi ve sunumuna ilişkin ilkeleri tamamlar.

Kapsam

3. Bu Standart, tüm işletmeler tarafından aşağıda sayılan istisnalar haricinde tüm finansal araçlara uygulanır:

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 3 üncü Paragrafının (a) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (a) "TMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar", "TMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar" ve "TMS 31 İş Ortaklıklarındaki Paylar" Standartları kapsamında muhasebeleştirilen bağlı ortaklık, iştirak veya iş ortaklıklarındaki paylar. Diğer taraftan, bazı durumlarda, TMS 27, TMS 28 ve TMS 31, bağlı ortaklık, iştirak ve iş ortaklıklarındaki payların TMS 39'a göre muhasebeleştirilmesine izin vermektedir. Bu hallerde, işletme bu TFRS'de yer alan hükümleri uygular. Bu Standart, ilgili türev ürün TMS 32'de yer alan özkaynağa dayalı finansal araç tanımına girmediği sürece, bağlı ortaklıklardaki, iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki paylarla ilişkilendirilmiş her türlü türev ürüne de uygulanır.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 3 üncü Paragrafının (a) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (a) "TMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar", "TMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar" ve "TMS 31 İş Ortaklıklarındaki Paylar" Standartları kapsamında muhasebeleştirilen bağlı ortaklık, iştirak veya iş ortaklıklarındaki paylar. Diğer taraftan, bazı durumlarda, TMS 27, TMS 28 ve TMS 31, bağlı ortaklık, iştirak ve iş ortaklıklarındaki payların TMS 39 ve TFRS 9'a göre muhasebeleştirilmesine izin vermektedir. Bu hallerde, işletme bu TFRS'de yer alan hükümleri uygular. Bu Standart, ilgili türev ürün TMS 32'de yer alan özkaynağa dayalı finansal araç tanımına girmediği sürece, bağlı ortaklıklardaki, iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki paylarla ilişkilendirilmiş her türlü türev ürüne de uygulanır.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 3 üncü Paragrafının (a) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (a) “TMS 27 Konsolide ve Bireysel Finansal Tablolar”, “TMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar” ve “TMS 31 İş Ortaklıklarındaki Paylar” Standartları kapsamında muhasebeleştirilen bağlı ortaklık, iştirak veya iş ortaklıklarındaki paylar. Diğer taraftan, bazı durumlarda, TMS 27, TMS 28 ve TMS 31, bağlı ortaklık, iştirak ve iş ortaklıklarındaki payların TFRS 9’a göre muhasebeleştirilmesine izin vermektedir. Bu Standart, ilgili türev ürün TMS 32’de yer alan özkaynağa dayalı finansal araç tanımına girmediği sürece, bağlı ortaklıklardaki, iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki paylarla ilişkilendirilmiş her türlü türev ürüne de uygulanır.
- (b) “TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar” Standardının uygulandığı emeklilik fayda planları kapsamındaki işveren hak ve yükümlülükleri.
- (c) “-”

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2011 Versiyonunu Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 3 üncü Paragrafının (d) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (d) “TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri” Standardında tanımlanan sigorta sözleşmeleri. Ancak, TMS 39 Standardının sigorta sözleşmelerinde saklı türev ürünlerin ayrı ayrı muhasebeleştirilmesini gerektirdiği durumlarda, anılan türev ürünler için bu Standart uygulanır. Diğer yandan, ihraççının, finansal teminat sözleşmelerine ilişkin muhasebeleştirme ve ölçme işlemlerinde TMS 39’u uygulamakta olması durumunda da bu Standart uygulanır. İhraççının, anılan sözleşmelere ilişkin muhasebeleştirme ve ölçme işlemlerinde TFRS 4’ün 4(d) Paragrafı uyarınca TFRS 4’ü uygulamayı seçmesi durumunda ise TFRS 4 uygulanır.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 3 üncü Paragrafının (d) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (d) “TFRS 4 Sigorta Sözleşmeleri” Standardında tanımlanan sigorta sözleşmeleri. Ancak, TFRS 9 Standardının sigorta sözleşmelerinde saklı türev ürünlerin ayrı ayrı muhasebeleştirilmesini gerektirdiği durumlarda, anılan türev ürünler için bu Standart uygulanır. Diğer yandan, ihraççının, finansal teminat sözleşmelerine ilişkin muhasebeleştirme ve ölçme işlemlerinde TFRS 9’u uygulamakta olması durumunda da bu Standart uygulanır. İhraççının, anılan sözleşmelere ilişkin muhasebeleştirme ve ölçme işlemlerinde TFRS 4’ün 4(d) Paragrafı uyarınca TFRS 4’ü uygulamayı seçmesi durumunda ise TFRS 4 uygulanır.
- (e) TMS 39’un 5–7 nci Paragrafları kapsamındaki sözleşmeler hariç olmak üzere, “TFRS 2 Hisse Bazlı Ödemeler” Standardı uygulanan hisse bazlı ödeme işlemleri kapsamındaki finansal araçlar, sözleşmeler ve yükümlülükler.
- (f) TMS 32’nin 16A - 16B veya 16C - 16D Paragrafları uyarınca özkaynağa dayalı finansal araç olarak sınıflandırılması gereken araçlar.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 4 ve 5 inci Paragraflarını aşağıdaki şekilde uygular]

4. Bu TFRS, muhasebeleştirilmiş ve muhasebeleştirilmemiş finansal araçlar için uygulanır. Muhasebeleştirilmiş finansal araçlar, TMS 39 kapsamındaki finansal varlık ve finansal borçları içerir. Muhasebeleştirilmemiş finansal araçlar ise, TMS 39’un kapsamı dışında olmalarına rağmen bu TFRS kapsamında olan bazı finansal araçları içerir (bazı kredi taahhütleri gibi).
5. Bu TFRS, finansal olmayan bir kalemin alımı veya satımına ilişkin olarak düzenlenen TMS 39 kapsamındaki sözleşmelere (bakınız: TMS 39 Paragraf 5 – 7) uygulanır.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 4 ve 5 inci Paragraflarını aşağıdaki şekilde uygular]

4. Bu TFRS, finansal tablolara yansıtılmış olup olmadığına bakılmaksızın finansal araçların tümü için uygulanır. Finansal tablolara yansıtılmış finansal araçlar, TMS 39 ve TFRS 9 kapsamındaki finansal

varlık ve finansal borçları içerir. Finansal tablolara yansıtılmamış finansal araçlar ise, TMS 39 ve TFRS 9'un kapsamı dışında olmalarına rağmen bu TFRS kapsamında olan bazı finansal araçları içerir (bazı kredi taahhütleri gibi).

5. Bu TFRS, finansal olmayan bir kalemin alımı veya satımına ilişkin olarak düzenlenen TMS 39 ve TFRS 9 kapsamındaki sözleşmelere (bakınız: TMS 39 Paragraf 5 – 7) uygulanır.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 *Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 4 ve 5 inci Paragraflarını aşağıdaki şekilde uygular*]

4. Bu TFRS, finansal tablolara yansıtılmış olup olmadığına bakılmaksızın finansal araçların tümü için uygulanır. Finansal tablolara yansıtılmış finansal araçlar, TFRS 9 kapsamındaki finansal varlık ve finansal borçları içerir. Finansal tablolara yansıtılmamış finansal araçlar ise, TFRS 9'un kapsamı dışında olmalarına rağmen bu TFRS kapsamında olan bazı finansal araçları içerir (bazı kredi taahhütleri gibi).
5. Bu TFRS, finansal olmayan bir kalemin alımı veya satımına ilişkin olarak düzenlenen TFRS 9 kapsamındaki sözleşmelere uygulanır.

Finansal araç sınıfları ve açıklanacak bilgilerin düzeyi

6. Bu TFRS'nin finansal araç sınıfları itibariyle kamuoyuna açıklama yapılmasını gerektirdiği durumlarda, işletme, açıklanan bilginin niteliğine uygun bir şekilde ve finansal araçların özelliklerini de dikkate almak suretiyle finansal araçları sınıflara ayırır. İşletme, finansal durum tablosunda (*bilanço*) sunulan kalemlerle gerekli mutabakatın yapılmasına yönelik yeterli düzeyde bilgi sunar.

Finansal araçların finansal durum ve performans açısından önemi

7. Finansal tablo kullanıcılarının işletmenin finansal durum ve performansı açısından finansal araçların önemini değerlendirmelerine imkan veren bilgiler kamuoyuna açıklanır.

Finansal durum tablosu (*bilanço*)

Finansal varlık ve finansal borç sınıfları

[Not: TFRS 9 *Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 8 inci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular*]

8. TMS 39'da tanımlanan aşağıdaki sınıflardan her birine ilişkin defter değeri, finansal durum tablosu (*bilanço*) veya dipnotlarda kamuoyuna açıklanır:
- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar; (i) ilk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflananlar ile (ii) TMS 39'a göre alım satım amaçlı elde tutulan olarak sınıflananlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle;
- (b) Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar;
- (c) Kredi ve alacaklar;
- (d) Satılmaya hazır finansal varlıklar;
- (e) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borçlar; (i) ilk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflananlar ile (ii) TMS 39'a göre alım satım amaçlı elde tutulan olarak sınıflananlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle ve
- (f) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal borçlar.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 *Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 8 inci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular*]

8. TMS 39'da ya da TFRS 9'da belirtildiği üzere aşağıdaki sınıflardan her birine ilişkin defter değeri, finansal durum tablosu (*bilânço*) veya dipnotlarda açıklanır:
- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar; (i) ilk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflananlar ve (ii) TFRS 9 uyarınca zorunlu olarak gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülenler ayrı ayrı gösterilmek suretiyle.

(b) – (d) “–”

- (e) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borçlar; (i) ilk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflananlar ile (ii) TMS 39’da yer alan alım satım amaçlı elde tutulan tanımını karşılayanlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle.
- (f) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar.
- (g) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal borçlar.
- (h) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 *Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 8 inci Paragraflarını aşağıdaki şekilde uygular]*

8. TFRS 9’da belirtildiği üzere aşağıdaki sınıflardan her birine ilişkin defter değeri, finansal durum tablosu veya dipnotlarda açıklanır:

- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar; (i) ilk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflananlar ve (ii) TFRS 9 uyarınca zorunlu olarak gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülenler ayrı ayrı gösterilmek suretiyle.

(b)-(d) “-”

- (e) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borçlar; (i) ilk muhasebeleştirmede bu şekilde sınıflananlar ile (ii) TFRS 9’da yer alan alım satım amaçlı elde tutulan tanımını karşılayanlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle.
- (f) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal varlıklar.
- (g) İtfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülen finansal borçlar.
- (h) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar.

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar ya da finansal borçlar

[Not: TFRS 9 *Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 9 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]*

9. Bir kredi veya alacağın (veya kredi ya da alacak grubunu) gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış olması durumunda aşağıda belirtilen hususlara ilişkin olarak kamuoyuna açıklama yapılır:

- (a) İlgili kredi veya alacağa (veya kredi ya da alacak grubuna) ilişkin raporlama dönemi sonu itibariyle maruz kalınan azami kredi riski tutarı (bakınız: Paragraf 36 (a)).
- (b) Sözü edilen azami kredi riski tutarının herhangi bir kredi türevi veya benzeri bir araçla azaltılabilecek kısmı.
- (c) Aşağıdaki şekillerden biriyle tespit edilen, ilgili kredi veya alacağın (veya kredi ya da alacak grubunun) gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve finansal varlığın kredi riskiyle ilişkilendirilebilen değişikliğin dönem içerisinde gerçekleşen tutarı ve birikmiş tutarı:
 - (i) Gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler ile ilişkilendirilemeyen değişiklik tutarı olarak veya
 - (ii) Bir varlığın gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliğin ilgili varlığın kredi riskindeki değişimlerden kaynaklanan kısmını daha doğru bir şekilde yansıttığı düşünülen alternatif bir yöntem aracılığıyla Piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler; gözlemlenen (gösterge) faiz oranı, mal fiyatı, döviz kuru veya fiyat ya da oran endeksindeki değişiklikleri içerir.
- (d) İlgili herhangi bir kredi türevi veya benzeri bir aracın gerçeğe uygun değerinde dönem içerisinde meydana gelen değişim tutarı ile kredi veya alacağın sınıflandığı tarihten bu yana söz konusu türev ürün veya aracın gerçeğe uygun değerinde meydana gelen birikmiş değişim tutarı.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 9 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

9. Aksi takdirde itfa edilmiş maliyeti üzerinden ölçülecek olan bir finansal varlığın (veya finansal varlık grubunun) gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülen olarak sınıflanmış olması durumunda aşağıda belirtilen hususlar açıklanır:
- (a) İlgili finansal varlığa (veya finansal varlık grubuna) ilişkin raporlama dönemi sonu itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski tutarı (bakınız: Paragraf 36 (a)).
 - (b) Sözü edilen azami kredi riski tutarının herhangi bir kredi türevi veya benzeri bir araçla azaltılabilecek kısmı.
 - (c) Aşağıdaki şekillerden biriyle tespit edilen, finansal varlığın (veya finansal varlık grubunun) gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve finansal varlığın kredi riskiyle ilişkilendirilebilen değişikliğin dönem içerisinde gerçekleşen tutarı ve birikmiş tutarı:
 - (i) Gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler ile ilişkilendirilemeyen değişiklik tutarı olarak veya
 - (ii) Bir varlığın gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliğin ilgili varlığın kredi riskindeki değişimlerden kaynaklanan kısmını daha doğru bir şekilde yansıttığı düşünülen alternatif bir yöntem aracılığıyla
- Piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler; gözlemlenen (gösterge) faiz oranı, mal fiyatı, döviz kuru veya fiyat ya da oran endeksindeki değişiklikleri içerir.
- (d) İlgili herhangi bir kredi türevi veya benzeri bir aracın gerçeğe uygun değerinde dönem içerisinde meydana gelen değişim tutarı ile finansal varlığın sınıflandığı tarihten bu yana söz konusu türev ürün veya aracın gerçeğe uygun değerinde meydana gelen birikmiş değişim tutarı.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2011 Versiyonunu Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 10 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

10. Bir finansal borcun, TMS 39’un 9 uncu Paragrafı uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış olması durumunda aşağıda belirtilen hususlara ilişkin olarak kamuoyuna açıklama yapılır:
- (a) Bir finansal borcun kredi riskindeki değişimlerden kaynaklanan gerçeğe uygun değer değişikliğinin aşağıda belirtilen iki yöntemden biri kullanılmak suretiyle tespit edilecek dönem içerisinde gerçekleşen tutarı ile birikmiş tutarı:
 - (i) Gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler ile ilişkilendirilemeyen değişiklik tutarı olarak (bakınız EK B, Paragraf B4) veya
 - (ii) Bir borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliğin ilgili borcun kredi riskindeki değişimlerden kaynaklanan kısmını daha doğru bir şekilde yansıttığı düşünülen alternatif bir yöntem aracılığıyla.

Piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler; gösterge faiz oranı, diğer bir işletmenin finansal aracının fiyatı, mal fiyatı, döviz kuru veya fiyat ya da oran endeksindeki değişiklikleri içerir. Birim birleştirici özelliği bulunan sözleşmeler açısından, piyasa koşullarındaki değişiklikler, ilgili dahili veya harici yatırım fonunun performansındaki değişiklikleri içerir.

- (b) Finansal borcun defter değeri ile işletmenin sözleşme hükümlerine göre vade tarihinde hak sahibine ödemek zorunda olduğu tutar arasındaki fark.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 10 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

10. Bir finansal borcun, TFRS 9’un 4.2.2 Paragrafı uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış olması durumunda ve söz konusu borcun kredi riskinde meydana gelen değişikliklerin diğer kapsamlı gelirdeki etkilerinin sunulması gerektiğinde (bakınız: TFRS 9 un 5.7.7 Paragrafı) aşağıda belirtilen hususlara ilişkin olarak açıklama yapılır:

- (a) Finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve finansal borcun kredi riskiyle ilişkilendirilebilen değişikliğin birikmiş tutarı(bakınız: TFRS 9 un B5.7.13–B5.7.20 Paragrafları söz konusu borcun kredi riskinde meydana gelen değişimlerin etkilerinin belirlenmesinde yol gösterir).
- (b) Finansal borcun defter değeri ile işletmenin sözleşme hükümlerine göre vade tarihinde hak sahibine ödemek zorunda olduğu tutar arasındaki fark.
- (c) Transferlerin neden olduğu ilgili dönemde dahil özkaynakta oluşan birikmiş kazanç ya da zararlara ilişkin her türlü transferler.
- (d) Borcun dönem içinde finansal durum tablosu dışı bırakılması durumunda, finansal durum tablosu dışı bırakılması sırasında gerçekleşmiş olan ve diğer kapsamlı gelirden sunulan tutar (varsa).

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7’nin 10A Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

10A. Bir finansal borcun, TFRS 9’un 4.2.2 Paragrafı uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış olması durumunda ve söz konusu borcun gerçeğe uygun değerindeki meydana gelen değişimlerin kar ya da zararda sunulması gerektiğinde(söz konusu borcun kredi riskinde meydana gelen değişikliklerin etkileri dahil) (bakınız: TFRS 9 un 5.7.7 ve 5.7.8 Paragrafları) aşağıda belirtilen hususlara ilişkin olarak kamuoyuna açıklama yapılır:

- (a) Finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve finansal varlığın kredi riskiyle ilişkilendirilebilen değişikliğin dönem içerisinde gerçekleşen tutarı ve birikmiş tutarı(TFRS 9 un B5.7.13–B5.7.20 Paragrafları söz konusu borcun kredi riskinde meydana gelen değişikliklerin etkilerinin belirlenmesine yol gösterir).
- (b) Finansal borcun defter değeri ile işletmenin sözleşme hükümlerine göre vade tarihinde hak sahibine ödemek zorunda olduğu tutar arasındaki fark.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2011 Versiyonunu Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 11 inci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

11. İşletme aşağıda belirtilen hususlara ilişkin olarak kamuoyuna açıklamada bulunur:
- (a) Paragraf 9 (c) ve 10 (a)’da yer alan hükümlerin yerine getirilmesinde kullanılan yöntemler.
 - (b) İşletmenin, Paragraf 9 (c) ve 10 (a)’da yer alan hükümlerin yerine getirilmesi amacıyla yaptığı açıklamanın ilgili finansal varlık veya finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve anılan kalemlerin kredi riskindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilen değişimi doğru olarak göstermediğine inanması durumunda, bu sonuca ulaşılmasındaki sebepler ve ilgili olduğu düşünülen etkenler.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 11 inci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

11. İşletme aşağıda belirtilen hususlara ilişkin olarak kamuoyuna açıklamada bulunur:
- (a) 9(c), 10(a) ve 10A(a) Paragrafları ile TFRS 9 un 5.7.7(a) Paragrafında yer alan hükümlerin yerine getirilmesinde kullanılan yöntemler (kullanılan yöntemin neden uygun yöntem olduğuna ilişkin açıklama da dahil olmak üzere).
 - (b) İşletmenin, 9(c), 10(a) ve 10A(a) Paragrafları ile TFRS 9 un 5.7.7(a) Paragrafında yer alan hükümlerin yerine getirilmesi amacıyla finansal durum tablosunda ya da dipnotlarda yaptığı açıklamanın ilgili finansal varlık veya finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve anılan kalemlerin kredi riskindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilen değişimi doğru olarak göstermediğine inanması durumunda, bu sonuca ulaşılmasındaki sebepler ve ilgili olduğu düşünülen etkenler.
 - (c) Borca ilişkin kredi riskinden kaynaklanan değişimlerin etkilerinin diğer kapsamlı gelirden sunulup sunulmamasının belirlenmesinde kullanılan yöntem ya da yöntemlerin ayrıntılı olarak tanımlanması kar ya da zararda bir yanlış muhasebe eşleştirmesine ya da mevcut bir yanlış bir muhasebe eşleştirmesinin büyümesine neden olabilir (bakınız: TFRS 9 un 5.7.7 ve 5.7.8 Paragrafları). Bir borcun kredi riskinde meydana gelen değişimlerin etkilerinin kar ya da zararda sunulmasının gerekli olması durumunda

(bakınız: TFRS 9 un 5.7.8 nci Paragrafı), söz konusu açıklama TFRS 9 un B5.7.6 Paragrafında belirtilen ekonomik ilişkinin ayrıntılı bir tanımını içermelidir.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7’nin 11A Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar

11A. Özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımların gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen yatırım olarak sınıflanması durumunda, TFRS 9’un 5.4.4 üncü Paragrafının izin verdiği şekilde aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır:

- (a) Özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımların gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçüleceği hususu.
- (b) Söz konusu sunum seçeneğinin kullanım nedenleri.
- (c) Bu tür yatırımlardan her birinin raporlama dönemi sonundaki gerçeğe uygun değeri.
- (d) Raporlama dönemi boyunca finansal durum tablosu (*bilânço*) dışı bırakılan yatırımlara ilişkin olanlar ile raporlama dönemi sonunda elde tutulanlara ilişkin olanlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, dönem içinde muhasebeleştirilmiş temettü tutarı.
- (e) Özkaynak içerisinde yer alan birikimli kazanç ya da kayıplara ilişkin olarak dönem içerisinde hesaplar arasında gerçekleştirilen aktarımlar ve bu işlemlerin gerekçesi.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7’nin 11A Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar

11A. Özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımların gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen yatırım olarak sınıflanması durumunda, TFRS 9’un 5.7.5 Paragrafının izin verdiği şekilde aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır:

- (a) Özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımların gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçüleceği hususu.
- (b) Söz konusu alternatif sunum seçeneğinin kullanım nedenleri.
- (c) Bu tür yatırımlardan her birinin raporlama dönemi sonundaki gerçeğe uygun değeri.
- (d) Raporlama dönemi boyunca finansal durum tablosu dışı bırakılan yatırımlara ilişkin olanlar ile raporlama dönemi sonunda elde tutulanlara ilişkin olanlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, dönem içinde muhasebeleştirilmiş temettü tutarı.
- (e) Özkaynak içerisinde yer alan birikimli kazanç ya da kayıplara ilişkin olarak dönem içerisinde hesaplar arasında gerçekleştirilen aktarımlar ve bu işlemlerin gerekçesi.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7’nin 11B Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

11B. Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımların finansal durum tablosu dışı bırakılması durumunda, aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır:

- (a) Yatırımların elden çıkarılma gerekçeleri.
- (b) Yatırımların finansal durum tablosu dışı bırakılma tarihindeki gerçeğe uygun değerleri.
- (c) Elden çıkarma sonucu oluşan birikimli kazanç ya da kayıplar.

Yeniden sınıflandırma

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 12 ve 12A Paragraflarını aşağıdaki şekilde uygular]

12. İşletmenin bir finansal varlığı:

- (a) Gerçeğe uygun değer yerine maliyetinden veya itfa edilmiş maliyetinden; ya da
- (b) Maliyeti veya itfa edilmiş maliyeti yerine gerçeğe uygun değerinden ölçmek suretiyle yeniden sınıflandırması durumunda (TMS 39'un 51–54'üncü Paragraflarına uygun olarak), ilgili sınıflara eklenmek ve çıkarılmak suretiyle her bir sınıf itibariyle yeniden sınıflanan tutar ve söz konusu yeniden sınıflandırmanın nedeni hakkında açıklamada bulunulur.

12A. İşletmenin bir finansal varlığı, TMS 39 50B ve 50D Paragrafları uyarınca gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık sınıfından ya da TMS 39 50E Paragrafı uyarınca satılmaya hazır finansal varlık sınıfından çıkarmak suretiyle yeniden sınıflandırdığı durumlarda:

- (a) İlgili sınıflara eklenmek ve çıkarılmak suretiyle her bir sınıf itibariyle yeniden sınıflama sonrası oluşun durum,
- (b) Finansal durum tablosundan çıkarılincaya (bilanço dışı bırakılincaya) kadar her bir raporlama döneminde, mevcut ve önceki raporlama dönemlerinde yeniden sınıflandırılan tüm finansal varlıkların defter ve gerçeğe uygun değerleri,
- (c) TMS 39 50B Paragrafı uyarınca yeniden sınıflandırılan finansal varlıklar için, ilgili istisnai durum ve söz konusu durumun istisnai olduğunu gösteren koşullar ve durumlar,
- (d) Finansal varlığın yeniden sınıflandırıldığı raporlama döneminde, ilgili varlığın bu dönemde ve bir önceki raporlama döneminde kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değer kazanç veya kayıp tutarları,
- (e) Finansal varlık finansal durum tablosundan çıkarılincaya (bilanço dışı bırakılincaya) kadar, yeniden sınıflandırma işlemi izleyen her bir raporlama döneminde (finansal varlığın yeniden sınıflandırıldığı raporlama dönemi de dahil olmak üzere), söz konusu finansal varlığın yeniden sınıflandırılmamış olması durumunda kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilmiş olacak olan gerçeğe uygun değer kazanç veya kayıpları ile kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş bulunan kazanç, kayıp, gelir ve gider tutarları ile
- (f) Finansal varlığın yeniden sınıflandırıldığı tarih itibariyle, işletmenin geri kazanmayı beklediği nakit akışlarının tahmini tutarı ile etkin faiz oranı

dipnotlarda açıklanır.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 12 ve 12A Paragraflarını aşağıdaki şekilde uygular]

12-12A. “–”

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7'nin 12B Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

12B. Herhangi bir finansal varlığın TFRS 9'un 4.9 uncu Paragrafı uyarınca cari dönemde veya önceki raporlama dönemlerinde yeniden sınıflandırıldığı durumlarda, aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır:

- (a) Yeniden sınıflandırma tarihi.
- (b) Yönetim modelindeki değişimin detaylı bir açıklaması ve işletmenin finansal tabloları üzerindeki etkisi.
- (c) Her bir sınıf içinde ve dışında yeniden sınıflandırılan tutar.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7'nin 12B Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

12B. Herhangi bir finansal varlığın TFRS 9'un 4.4.1 nci Paragrafı uyarınca cari dönemde veya önceki raporlama dönemlerinde yeniden sınıflandırıldığı durumlarda, aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır:

- (a) Yeniden sınıflandırma tarihi.
- (b) Yönetim modelindeki değişimin detaylı bir açıklaması ve işletmenin finansal tabloları üzerindeki etkisi.
- (c) Her bir sınıf içinde ve dışında yeniden sınıflandırılan tutar.”

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler için 12C ve 12D Paragrafları aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

12C. Finansal durum tablosu dışı bırakmaya kadar yeniden sınıflandırmayı takip eden her bir raporlama dönemi için, yeniden sınıflandırılan varlıklar ile ilgili olarak aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır ve böylece söz konusu varlıklar TFRS 9’un 4.9 uncu Paragrafı uyarınca itfa edilmiş maliyetinden ölçülmüş olur:

- (a) Yeniden sınıflandırma tarihinde belirlenmiş etkin faiz oranı ve
- (b) Muhasebeleştirilen faiz gelir veya gideri.

12D. Finansal varlıklar yeniden sınıflandırıldığı ve bunun sonucunda ilgili varlıkların son yıllık raporlama tarihinden itibaren itfa edilmiş maliyetinden ölçülmeye başlandığı durumlarda aşağıdaki hususlarda açıklama yapılır:

- (a) Finansal varlıkların raporlama dönemi sonundaki gerçeğe uygun değeri ve
- (b) Finansal varlıklar yeniden sınıflandırılmamış olsaydı, raporlama dönemi boyunca kâr veya zarar içerisinde muhasebeleştirilecek olan gerçeğe uygun değer kazanç ya da kaybı.

13. “ – ”

Teminat

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2011 Versiyonunu Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin 14 üncü Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

14. İşletme aşağıda belirtilen hususlarda kamuoyuna açıklamada bulunur:

- (a) TMS 39 Paragraf 37(a) uyarınca yeniden sınıflandırılmış bulunan tutarlar da dahil olmak üzere, işletmenin borçları veya koşullu borçları için teminat olarak verdiği finansal varlıkların defter değeri; ve
- (b) Verilen teminata ilişkin kayıt/kural ve koşullar.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 14 üncü Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

14. İşletme aşağıda belirtilen hususlarda kamuoyuna açıklamada bulunur:

- (a) TFRS 9’un 3.3.23(a) Paragrafı uyarınca yeniden sınıflandırılmış bulunan tutarlar da dahil olmak üzere, işletmenin borçları veya koşullu borçları için teminat olarak verdiği finansal varlıkların defter değeri ve
- (b) Verilen teminata ilişkin kayıt/kural ve koşullar.

15. İşletme, elinde teminat bulundurması (finansal veya finansal olmayan) ve teminat sahibi temerrüde düşmeksizin anılan teminatı satma veya yeniden teminat/rehin olarak verme hakkına sahip olması durumunda, aşağıdakilere ilişkin kamuoyuna açıklamada bulunur:

- (a) Sahip olunan teminatın gerçeğe uygun değeri;
- (b) Satılan veya yeniden rehin verilen söz konusu teminatın gerçeğe uygun değeri ve işletmenin ilgili teminatı geri verme konusunda herhangi bir yükümlülüğünün bulunup bulunmadığı; ve
- (c) İşletmenin sözü edilen teminatı kullanma kayıt/kural ve koşulları.

Kredi zararlarına ilişkin karşılık hesabı

16. Finansal varlıkların kredi zararları neticesinde değer düşüklüğüne uğraması ve işletmenin ilgili varlığın defter değerini doğrudan düşürmek yerine oluşan değer düşüklüğünü ayrı bir hesaba kaydetmesi durumunda (bireysel değer düşüklüklerini kaydetmek için kullanılan bir karşılık hesabı veya varlıklarda topluca meydana gelen değer düşüklüğünü kaydetmekte kullanılan benzer bir hesap gibi), sözü edilen hesapta dönem içerisinde her bir finansal varlık sınıfına ilişkin olarak meydana gelen değişimlerin mutabakatı hakkında kamuoyuna açıklamada bulunulur.

Çoklu saklı türev ürün içeren bileşik finansal araçlar

17. İşletmenin, hem bir borç hem de bir özkaynak bileşeni içeren bir araç ihraç etmesi (bakınız: TMS 32 Paragraf 28) ve sözü edilen aracın, değerleri birbirine bağlı olan çoklu saklı türev ürünler içermesi durumunda (alım opsiyonlu dönüştürülebilir borçlanma aracı gibi), anılan özelliklerin varlığına ilişkin kamuoyuna açıklamada bulunulur.

Temerrüt ve ihlaller

18. İşletme, raporlama dönemi sonu itibariyle finansal tablolarında yer almakta olan kredi borçları için aşağıdaki açıklamalarda bulunulur:
- (a) Anapara, faiz ve borç itfa fonu (sinking fund) ödemelerinde dönem içerisinde meydana gelen temerrütlere ilişkin detaylı bilgiler veya sözü edilen borçların itfa koşulları;
 - (b) Raporlama dönemi sonu itibariyle temerrüde düşülmüş bulunan kredi borçlarının defter değeri; ve
 - (c) Finansal tabloların yayınlanmak üzere onaylanmasından önce söz konusu temerrüdün giderilip giderilmediği veya anılan kredi borçlarına ilişkin şartların yeniden görüşülüp görüşülmediği.
19. Dönem içerisinde ilgili kredi anlaşmasının koşullarında 18 inci Paragrafta açıklananlar dışında bir ihlalin meydana gelmesi ve anılan ihlallerin borç verenin hızlandırılmış geri ödeme/erken itfayı talep etmesine imkan vermesi durumunda (raporlama dönemi sonu itibariyle ya da raporlama dönemi sonu öncesinde bu ihlaller giderilmediği veya ilgili kredi anlaşmasının koşulları yeniden görüşülmediği taktirde), işletme 18 inci Paragrafta açıklanması istenen bilgilerin aynıları hakkında kamuoyuna açıklamada bulunur.

Kapsamlı gelir tablosu

Gelir, gider, kazanç ve kayıp kalemleri

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 20 nci Paragrafını aşağıdaki şekilde uyguluyor]

20. İşletme aşağıda yer alan gelir, gider, kazanç ve kayıp kalemleri hakkında kapsamlı gelir tablosunda veya dipnotlarda kamuoyuna açıklamada bulunur:
- (a) Aşağıdakilerden elde edilen net kazanç veya kayıplar:
 - (i) İlk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılmış finansal varlıklar veya finansal borçlar ile TMS 39 uyarınca alım satım amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan finansal varlık veya finansal borçlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık veya finansal borçlar;
 - (ii) Dönem içerisinde diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilmiş kazanç veya kayıplar ile özkaynaklardan çıkarılarak kar veya zarar içerisinde yeniden sınıflandırılan tutarlar ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, satılmaya hazır finansal varlıklar;
 - (iii) Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar;
 - (iv) Kredi ve alacaklar ve
 - (v) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar;
 - (b) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal varlıklar veya finansal borçlara ilişkin toplam faiz geliri ve toplam faiz gideri (etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan);
 - (c) Aşağıdakilerden kaynaklanan ücret gelir ve gideri (etkin faiz oranının belirlenmesinde kullanılan tutarların dışında kalan):
 - (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan finansal varlıklar veya finansal borçlar ve
 - (ii) Varlıkların bireyler, vakıflar, emeklilik fayda planları ve kurumlar adına saklanması veya yatırım olarak değerlendirilmesi sonucunu doğuran emanet ve diğer saklama faaliyetleri;
 - (d) Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklara ilişkin olarak TMS 39 Paragraf UR 93 uyarınca tahakkuk ettirilen faiz geliri ve

(e) Her bir finansal varlık sınıfına ilişkin değer düşüklüğü zararı tutarı.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 20 nci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

20. Aşağıda yer alan gelir, gider, kazanç ve kayıplar hakkında kapsamlı gelir tablosunda veya dipnotlarda açıklama yapılır:

(a) Aşağıdakilerden elde edilen net kazanç veya kayıplar:

(i) İlk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış finansal varlıklar ile TFRS 9 uyarınca zorunlu olarak gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen finansal varlıklardan kaynaklanan ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklardan kaynaklanan net kazanç veya kayıplar.

(ii)-(iv) “-”

(v) İlk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış finansal borçlar ile TMS 39’da yer alan alım satım amaçlı elde tutulan tanımını karşılayan finansal borçlardan kaynaklanan ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılmış finansal borçlardan kaynaklanan net kazanç ya da kayıplar.

(vi) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklardan kaynaklanan net kazanç ya da kayıplar.

(vii) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal borçlardan kaynaklanan net kazanç ya da kayıplar.

(viii) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklardan kaynaklanan net kazanç ya da kayıplar.

(b) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar veya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmeyen finansal borçlara ilişkin toplam faiz gelir ve giderleri (etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan);

(c) Aşağıdakilerden kaynaklanan ücret gelir ve giderleri (etkin faiz oranının belirlenmesinde kullanılan tutarların dışında kalanlar):

(i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan itfa edilmiş maliyetle ölçülen finansal varlıklar veya finansal borçlar ve

(ii) Varlıkların bireyler, vakıflar, emeklilik fayda plânları ve kurumlar adına saklanması veya yatırım olarak değerlendirilmesi sonucunu doğuran emanet ve diğer saklama faaliyetleri;

(d) Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklara ilişkin olarak TMS 39 Paragraf UR 93 uyarınca tahakkuk ettirilen faiz geliri ve

(e) Her bir finansal varlık sınıfına ilişkin değer düşüklüğü zararı tutarı.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 20 nci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

20. Aşağıda yer alan gelir, gider, kazanç ve kayıplar hakkında kapsamlı gelir tablosunda veya dipnotlarda açıklama yapılır:

(a) Aşağıdakilerden elde edilen net kazanç veya kayıplar:

(i) İlk muhasebeleştirme sırasında gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış finansal varlıklar ya da finansal borçlar ile TFRS 9 uyarınca zorunlu olarak gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülen finansal varlıklardan kaynaklanan (TFRS 9 uyarınca alım satım amaçlı tanımını karşılayan finansal borçlar) ayrı ayrı gösterilmek suretiyle, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlıklardan kaynaklanan net kazanç veya kayıplar. Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanmış finansal borçlarda diğer kapsamlı gelire yansıtılan kazanç ya da zarar tutarı ile kar ya da zarara yansıtılan tutar ayrı ayrı gösterilir.

- (ii)-(iv) “-”
- (v) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal borçlar.
- (vi) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar.
- (vii) Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelire yansıtılarak ölçülen finansal varlıklar.
- (b) İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal varlıklar veya gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülmeyen finansal borçlara ilişkin toplam faiz gelir ve giderleri (etkin faiz yöntemi kullanılarak hesaplanan)
- (c) Aşağıdakilerden kaynaklanan ücret gelir ve giderleri (etkin faiz oranının belirlenmesinde kullanılan tutarların dışında kalanlar):
- (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılmayan itfa edilmiş maliyetle ölçülen finansal varlıklar veya finansal borçlar ve
- (ii) Varlıkların bireyler, vakıflar, emeklilik fayda plânları ve kurumlar adına saklanması veya yatırım olarak değerlendirilmesi sonucunu doğuran emanet ve diğer saklama faaliyetleri;
- (d) Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklara ilişkin olarak TMS 39 Paragraf UR 93 uyarınca tahakkuk ettirilen faiz geliri
- (e) Her bir finansal varlık sınıfına ilişkin değer düşüklüğü zararı tutarı.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7’nin 20A Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

20A. İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen finansal araçların finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan ve kapsamlı gelir tablosunda muhasebeleştirilen kazanç ve kayıpların analizine ilişkin açıklamada, bu finansal araçların finansal durum tablosu dışı bırakılmasından kaynaklanan kazanç ve kayıplar ayrı olarak gösterilir. Söz konusu açıklama, finansal araçların finansal durum tablosu dışı bırakılmanın nedenlerini de içerir.

Diğer açıklamalar

Muhasebe politikaları

21. İşletme, önemli muhasebe politikalarının özetinde, finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan ölçüm esası (veya esasları) ile finansal tabloların anlaşılması için gerekli diğer muhasebe politikalarını “TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu (2008 yılında yayımlanan)” Standardının 117 nci Paragrafı uyarınca kamuoyuna açıklar.

Finansal riskten korunma muhasebesi

22. İşletme TMS 39’da yer alan her bir finansal riskten korunma işlemi itibariyle (diğer bir ifadeyle, gerçeğe uygun değer riskinden, nakit akış riskinden ve yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırım riskinden korunma işlemleri itibariyle) aşağıdakileri ayrı ayrı kamuoyuna açıklar:
- (a) Her bir finansal riskten korunma işleminin niteliği;
- (b) Finansal riskten korunma aracı olarak belirlenmiş olan finansal araçların niteliği ve raporlama dönemi sonundaki gerçeğe uygun değerleri ve
- (c) Korunulan riskler.
23. İşletme nakit akış risklerine ilişkin olarak aşağıdaki açıklamalarda bulunur:
- (a) Nakit akışlarının meydana gelmesi beklendiği dönemler ile kâr veya zararı etkilemelerinin beklendiği zaman;
- (b) Daha önce finansal riskten korunma muhasebesi uygulanmış ancak meydana gelmesi artık beklenmeyen tahmin işlemlerin niteliği;
- (c) Dönem içerisinde diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilen tutar; (d) Kapsamlı gelir tablosunda ilgili her bir kaleme dâhil edilen tutar ayrıca gösterilmek suretiyle, özkaynaklardan çıkarılarak kar veya zarar içerisinde yeniden sınıflandırılan tutar ve

- (e) Dönem içerisinde özkaynaklardan çıkarılan ve edinimi veya yüklenimi finansal riskten korunan gerçekleşme olasılığı yüksek tahmini işlemin konusunu oluşturan finansal olmayan varlık veya borcun başlangıç maliyetine veya diğer bir defter değerine eklenen tutar.

24. İşletme aşağıdakiler hakkında ayrı ayrı açıklamada bulunur:

- (a) Gerçeğe uygun değer riskinden korunma işlemleri açısından aşağıda yer alanlardan kaynaklanan kazanç veya kayıplar:
- (i) Finansal riskten korunma aracına ilişkin kazanç veya kayıplar; ve
- (ii) Finansal riskten korunma konusu kalemlerde meydana gelen ve korunan riskle ilişkilendirilebilen kazanç veya kayıplar.
- (b) Nakit akış riskinden korunma amaçlı işlemlerden kaynaklanan ve kâr veya zararda muhasebeleştirilen etkin olmama durumu/etkinsizlik; ve
- (c) Yurtdışındaki işletmede bulunan net yatırım riskinden korunma amaçlı işlemlerden kaynaklanan ve kâr veya zararda muhasebeleştirilen etkin olmama durumu/etkinsizlik.

Gerçeğe uygun değer

25. 29 uncu Paragrafta belirtilenler haricinde, her bir finansal varlık ve finansal borç sınıfının (bakınız: Paragraf 6) gerçeğe uygun değeri, anılan değerlerin bunlara ilişkin defter değeriyle karşılaştırılmasını sağlayacak şekilde kamuoyuna açıklanır.

26. Gerçeğe uygun değerlerin kamuoyuna açıklanması sırasında, işletme, ilgili finansal varlık ve borçları sınıflarına göre gruplandırır. Ancak anılan finansal varlık ve borçlar bunlara ilişkin defter değerlerinin finansal durum tablosunda (*bilançoda*) netleştirildiği oranda netleştirilir.

27. Her bir finansal araç sınıfı için, kullanılan yöntemler ve bir değerlendirme yönteminin kullanılmış olması durumunda, her bir finansal varlık ve finansal borç sınıfının gerçeğe uygun değerinin belirlenmesinde kullanılan varsayımlar açıklanır. Örneğin işletmeler; mümkünse, peşin ödeme oranlarına, beklenen kredi zarar oranlarına ve faiz veya iskonto oranlarına ilişkin varsayımlar hakkında açıklamada bulunurlar. Değerleme yönteminde bir değişikliğin olması durumunda, değişiklik ve bu değişikliğin yapılma nedeni açıklanır.

27A. 27B Paragrafının gerektirdiği açıklamalarda, gerçeğe uygun değer ölçümleri, söz konusu ölçümler yapılırken kullanılan verilerin önemini yansıtan bir sıra dahilinde sınıflandırılır. Gerçeğe uygun değere ilişkin söz konusu sınıflandırma aşağıdaki şekilde oluşturulur:

- (a) Özdeş varlıklar ya da borçlar için aktif piyasalardaki kayıtlı (düzeltilmemiş) fiyatlar (1 inci sıra);
- (b) 1 inci sırada yer alan kayıtlı fiyatlar dışında kalan ve varlıklar ya da borçlar açısından doğrudan (fiyatlar aracılığıyla) ya da dolaylı olarak (fiyatlardan türetilmek suretiyle) gözlemlenebilir nitelikteki veriler (2 nci sıra);
- (c) Varlık ya da borçlara ilişkin olarak gözlemlenebilir piyasa verilerine dayanmayan veriler (gözlemlenebilir nitelikte olmayan veriler – 3 üncü sıra).

Gerçeğe uygun değer ölçümünün sınıflandırılması, gerçeğe uygun değer ölçümü açısından önem taşıyan en düşük sıradaki veri esas alınarak belirlenir. Bu nedenle bir verinin önemi, gerçeğe uygun değer ölçümü göz önüne alınarak belirlenir. Gerçeğe uygun değer ölçümünde, gözlemlenebilir nitelikte olmayan verilere dayalı olarak önemli düzeltmeler gerektiren gözlemlenebilir nitelikte veriler kullanılıyorsa, söz konusu ölçüm, 3 üncü sıra içerisinde gösterilir. Belirli bir verinin gerçeğe uygun değer ölçümü açısından taşıdığı önemin belirlenmesi, varlık ya da borçlara özgü faktörlerin dikkate alınması suretiyle değerlendirme yapılmasını gerektirir.

27B. Finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen gerçeğe uygun değer ölçümlerine ilişkin olarak, her bir finansal araç sınıfı açısından, aşağıdakiler açıklanır:

- (a) 27A Paragrafında tanımlanan sıralar çerçevesinde ayrıştırılan gerçeğe uygun değer ölçümünün bir sıralama dahilinde açıklandığı sıra,
- (b) 1 inci ve 2 nci sıralar arasındaki önemli sayılabilecek geçişler ve söz konusu geçişlerin nedeni. Söz konusu sıralara geçişler ile bu sıralardan çıkışlar, ayrı ayrı ele alınır ve açıklanır. Bu nedenle,

“önemli sayılabilme” hususu, kâr veya zarar ile toplam varlık veya borçlar dikkate alınarak değerlendirilir.

- (c) 3 üncü sırada yer alan gerçeğe uygun değer ölçümleri açısından, dönem başı bakiye ile dönem sonu bakiye arasındaki mutabakat. Söz konusu mutabakat, aşağıdakilere ilişkin olarak dönem boyunca oluşabilecek değişikliklerin ayrı bir şekilde açıklanmasını da içerir:
- (i) Kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş, döneme ilişkin toplam kazanç veya kayıp tutarı (söz konusu tutarın kapsamlı gelir tablosunun veya eğer sunulmuşsa, bireysel gelir tablosunun neresinde gösterildiği de ayrıca belirtilir);
 - (ii) Diğer kapsamlı gelir içerisinde muhasebeleştirilen toplam kazanç veya kayıp tutarı;
 - (iii) Alım, satım, ihraç ve ödemeler (her birine ilişkin değişiklikler ayrı ayrı açıklanmak suretiyle) ve
 - (iv) Nedenleriyle birlikte, 3 üncü sıraya geçişler ya da 3 üncü sıradan diğer sıralara geçişler (örneğin, piyasa verilerinin gözlemlenebilirliğinde meydana gelen değişikliklerden kaynaklanan geçişler). Söz konusu geçişlerin nedenleri de ayrıca belirtilir. Önemli sayılabilecek geçişler açısından 3 üncü sıraya geçişler, 3 üncü sıradan diğer sıralara geçişlerden bağımsız olarak ele alınarak açıklanır.
- (d) (c) bendinin (i) alt bendinde belirtilen, kâr veya zararda muhasebeleştirilmiş döneme ilişkin toplam kazanç veya kayıp tutarının; raporlama döneminin sonu itibarıyla elde tutulan varlık ve borçlara ilişkin kazanç veya kayıplar ile ilişkilendirilebilen kısmı ile söz konusu tutarın kapsamlı gelir tablosunun veya eğer sunulmuşsa, bireysel gelir tablosunun neresinde gösterildiğine ilişkin bir açıklama.
- (e) 3 üncü sıradaki gerçeğe uygun değer ölçümleri açısından, verilerden biri ya da birkaçı yerine, gerçeğe uygun değeri önemli ölçüde değiştirebilecek olan ve gerçekleşme olasılığı bulunan alternatif varsayımlar kullanıldığında, bu değişim, değişimin etkileri ve bu etkilerin hesaplanma yöntemi açıklanır. Bu nedenle “önemli sayılabilme” hususu; kâr veya zarar, toplam varlık veya borçlar ya da toplam özkaynaklar (gerçeğe uygun değerdeki değişimler diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirildiğinde) dikkate alınarak değerlendirilir.

Bu Paragrafın gerektirdiği sayısal açıklamalar, diğer bir gösterim şekli daha uygun olmadığı sürece, tablo şeklinde sunulur.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2011 Versiyonunu Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 28 inci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

28. Bir finansal araca ilişkin piyasanın aktif olmaması durumunda, işletme ilgili finansal aracın gerçeğe uygun değerini bir değerlendirme yöntemi aracılığıyla belirler (bakınız: TMS 39 Paragraf UR 74–UR 79). Diğer yandan TMS 39 Paragraf UR 76'da yer alan koşullar karşılanmadığı sürece, ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değere ilişkin en iyi gösterge yapılan işlemin fiyatıdır (diğer bir ifadeyle, alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeridir). Dolayısıyla, ilk muhasebeleştirmedeki gerçeğe uygun değer ile anılan tarihte değerlendirme yöntemi kullanılarak belirlenen tutar arasında bir fark oluşabilir. Bu tür bir farkın bulunması durumunda, işletme, finansal araç sınıfı itibarıyla aşağıdaki açıklamalarda bulunur:

- (a) Fiyatın belirlenmesi sırasında piyasa katılımcılarının göz önünde bulunduracağı etkenlerde (zaman da dahil olmak üzere) meydana gelen değişiklikleri yansıtmak amacıyla söz konusu farkın kâr veya zararda muhasebeleştirilmesine ilişkin muhasebe politikası (bakınız: TMS 39 Paragraf UR 76A) ve
- (b) Dönem başı ve sonu itibarıyla henüz kâr veya zararda muhasebeleştirilmemiş bulunan toplam fark tutarı ve sözü edilen tutarın bakiyesinde meydana gelen değişikliklerin mutabakatı.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 28 inci Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

28. Bir finansal araca ilişkin piyasanın aktif olmaması durumunda, işletme ilgili finansal aracın gerçeğe uygun değerini bir değerlendirme yöntemi aracılığıyla belirler (bakınız: TFRS 9'un B5.4.6 – B5.4.12 Paragrafları). Diğer yandan TFRS 9'un B5.4.8 Paragrafında yer alan koşullar karşılanmadığı sürece,

ilk muhasebeleştirmede gerçeğe uygun değere ilişkin en iyi gösterge yapılan işlemin fiyatıdır (diğer bir ifadeyle, alınan veya ödenen bedelin gerçeğe uygun değeridir). Dolayısıyla, ilk muhasebeleştirmedeki gerçeğe uygun değer ile anılan tarihte değerlendirme yöntemi kullanılarak belirlenen tutar arasında bir fark oluşabilir. Bu tür bir farkın bulunması durumunda, işletme, finansal araç sınıfı itibariyle aşağıdaki açıklamalarda bulunur:

- (a) Fiyatın belirlenmesi sırasında piyasa katılımcılarının göz önünde bulunduracağı etkenlerde (zaman da dahil olmak üzere) meydana gelen değişiklikleri yansıtmak amacıyla söz konusu farkın kâr veya zararda muhasebeleştirilmesine ilişkin muhasebe politikası (bakınız: TFRS 9'un B5.4.9 Paragrafı) ve
- (b) Dönem başı ve sonu itibariyle henüz kâr veya zararda muhasebeleştirilmemiş bulunan toplam fark tutarı ve sözü edilen tutarın bakiyesinde meydana gelen değişikliklerin mutabakatı.

29. Aşağıdaki durumlarda gerçeğe uygun değerın açıklanması gerekmez:

- (a) Kısa vadeli ticari alacaklar ve borçlar gibi finansal araçlarda olduğu üzere, defter değerinin gerçeğe uygun değere yeterince yakın olduğu durumlar;

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 29 uncu Paragrafının (b) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (b) Gerçeğe uygun değeri güvenilir olarak ölçülemediğinden TMS 39'a göre maliyetinden ölçülen aktif bir piyasada kayıtlı bir fiyatı bulunmayan özkaynağa dayalı finansal araçlara veya bu türden özkaynağa dayalı finansal araçlara bağlı bulunan türev ürünlere yapılan yatırımlar; veya

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 29 uncu Paragrafının (b) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (b) Gerçeğe uygun değeri güvenilir olarak ölçülemediğinden TMS 39 uyarınca maliyeti üzerinden ölçülen, aktif bir piyasada kayıtlı bir fiyatı bulunmayan özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımlara bağlı bulunan türev ürünler için veya

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin 29 uncu Paragrafının (b) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (b) “-”

- (c) İçerdiği isteğe bağlı katılım özelliğinin (TFRS 4'te açıklanan şekilde) gerçeğe uygun değeri güvenilir olarak ölçülemeyen sözleşmeler.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin 30 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

30. Paragraf 29(b) ve (c)'de yer alan durumlarda, işletme, finansal tablo kullanıcılarının ilgili finansal varlık veya finansal borçların defter değerleri ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki olası farklılıkların düzeyi hakkında değerlendirmede bulunabilmelerine yardımcı olacak bilgiyi de sunar. Anılan bilgi aşağıdakileri içerir:

- (a) Sözü edilen araçların gerçeğe uygun değerinin güvenilir olarak ölçülememesi nedeniyle bunların gerçeğe uygun değerlerine ilişkin bilgi verilemediği;
- (b) Sözü edilen finansal araçların niteliği, defter değerleri ve neden gerçeğe uygun değerlerinin güvenilir olarak ölçülemediği;
- (c) Sözü edilen araçların piyasası hakkında bilgi;
- (d) İşletmenin anılan finansal araçları elden çıkarma niyetinde olup olmadığı ve nasıl elden çıkaracağı ve
- (e) Gerçeğe uygun değerleri önceden güvenilir olarak ölçülemeyen finansal araçların finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakılmış olmaları durumunda, anılan husus ve finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakıldıkları zamanki defter değerleri ile muhasebeleştirilen kazanç veya kayıp tutarı.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 30 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

30. Paragraf 29(b) ve (c)’de yer alan durumlarda, finansal tablo kullanıcılarının ilgili sözleşmelerin defter değerleri ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki olası farklılıkların düzeyi hakkında değerlendirmede bulunabilmelerine yardımcı olacak bilgi açıklanır. Anılan bilgi aşağıdakileri içerir:
- Sözü edilen araçların gerçeğe uygun değerinin güvenilir olarak ölçülememesi nedeniyle bunların gerçeğe uygun değerlerine ilişkin bilgi verilemediği;
 - Sözü edilen finansal araçların niteliği, defter değerleri ve neden gerçeğe uygun değerlerinin güvenilir olarak ölçülemediği;
 - Sözü edilen araçların piyasası hakkında bilgi;
 - İşletmenin anılan finansal araçları elden çıkarma niyetinde olup olmadığı ve nasıl elden çıkaracağı ve
 - Gerçeğe uygun değerleri önceden güvenilir olarak ölçülemeyen finansal araçların finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakılmış olmaları durumunda, anılan husus ve finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakıldıkları zamanki defter değerleri ile muhasebeleştirilen kazanç veya kayıp tutarı.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 30 uncu Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

30. 29(c) Paragrafında yer alan durumlarda, finansal tablo kullanıcılarının ilgili sözleşmelerin defter değerleri ile gerçeğe uygun değerleri arasındaki olası farklılıkların düzeyi hakkında değerlendirmede bulunabilmelerine yardımcı olacak bilgi açıklanır. Anılan bilgi aşağıdakileri içerir:
- Sözü edilen araçların gerçeğe uygun değerinin güvenilir olarak ölçülememesi nedeniyle bunların gerçeğe uygun değerlerine ilişkin bilgi verilemediği;
 - Sözü edilen finansal araçların niteliği, defter değerleri ve neden gerçeğe uygun değerlerinin güvenilir olarak ölçülemediği;
 - Sözü edilen araçların piyasası hakkında bilgi;
 - İşletmenin anılan finansal araçları elden çıkarma niyetinde olup olmadığı ve nasıl elden çıkaracağı ve
 - Gerçeğe uygun değerleri önceden güvenilir olarak ölçülemeyen finansal araçların finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakılmış olmaları durumunda, anılan husus ve finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakıldıkları zamanki defter değerleri ile muhasebeleştirilen kazanç veya kayıp tutarı.

Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi

31. İşletme, raporlama dönemi sonu itibariyle finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyini finansal tablo kullanıcılarının değerlendirmelerine olanak sağlayan bilgiyi kamuoyuna açıklar.
32. Paragraf 33-42 uyarınca yapılması gereken açıklamalarda, finansal araçlardan kaynaklanan riskler ile bunların nasıl yönetildiği üzerinde durulmaktadır. Anılan riskler, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte, genellikle, kredi riski, likidite riski ve piyasa riskini içerir.
- 32A. Sayısal açıklamalar kapsamında niteliksel açıklamalarda bulunulması, finansal tablo kullanıcılarının ilgili açıklamalarla bağlantı kurmasını sağlar ve böylece finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi hakkında genel bir resim çizer. Niteliksel ve sayısal açıklamalar arasındaki etkileşim, açıklanan bilgiye bir işletmenin maruz kaldığı risklerin finansal tablo kullanıcıları tarafından daha iyi bir şekilde değerlendirilmesi bakımından katkı sağlar.

Niteliksel açıklamalar

33. İşletme, finansal araçlardan kaynaklanan her bir risk türü için aşağıdakileri kamuoyuna açıklar:
- Maruz kalınan riskler ve ortaya çıkma şekilleri;

- (b) İlgili risklerin yönetimine ilişkin hedefler, politikalar ve süreçler ile bunların ölçümünde kullanılan yöntemler ve
- (c) Bir önceki dönemden bu yana (a) veya (b)'de meydana gelen değişiklikler.

Sayısal açıklamalar

34. İşletme, finansal araçlardan kaynaklanan her bir risk türü için aşağıdakileri kamuoyuna açıklar:
- (a) Raporlama dönemi sonu itibariyle ilgili risklere maruz kalma durumuna ilişkin özet sayısal veriler. Sözü edilen açıklamada, yönetim kuruluna veya icra kurulu başkanına yapılan raporlamalar gibi, işletmenin kilit yönetici personeline (TMS 24 İlişkili Taraf Açıklamaları Standardında tanımlanan şekilde) sağlanan bilgiler esas alınır.
 - (b) (a) uyarınca açıklamada bulunulmaması durumunda 36 – 42 nci Paragraflarının gerektirdiği açıklamalar.
 - (c) (a) ve (b) uyarınca yapılan açıklamaların belirgin olmaması durumunda, risk yoğunlaşmaları.
35. Raporlama dönemi sonu itibariyle açıklanan sayısal verilerin işletmenin dönem içerisinde maruz kaldığı risk düzeyini göstermemesi durumunda, maruz kalınan risk düzeyini daha iyi yansıtan ek bilgiler sunulur.

Kredi riski

36. İşletme, finansal araç sınıfları itibariyle aşağıdakileri kamuoyuna açıklar:
- (a) Elde bulundurulmuş hiçbir teminat veya kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer bir unsur (örneğin; TMS 32'ye göre netleştirilmeleri mümkün olmayan netleştirme anlaşmaları) dikkate alınmaksızın, raporlama dönemi sonu itibariyle maruz kalınan azami kredi riskini en iyi gösteren tutar; bu açıklamanın defter değerinin azami kredi riskini en iyi şekilde yansıttığı finansal araçlar için yapılması gerekir.
 - (b) Güvence olarak elde bulundurulmuş teminat ve kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer unsurlar ile onların azami kredi riskine maruz kalan tutarı en iyi şekilde yansıtmaları bakımından ((a) uyarınca açıklanmış ya da finansal aracın defter değerine yansıtılmış) finansal etkilerinin niteliği (şöyle ki teminat ve kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer unsurların düzeyinin ölçülmesi);
 - (c) Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların kredi kalitesine ilişkin bilgi.
 - (d) “-”
- Vadesi geçmiş veya değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıklar*

37. İşletme, finansal araç sınıfları itibariyle aşağıdakileri kamuoyuna açıklar:
- (a) Raporlama dönemi sonu itibariyle vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış bulunan finansal varlıkların yaşlarına ilişkin açıklamalar;
 - (b) İşletmenin finansal varlıkların değer düşüklüğüne uğradığının tespiti sırasında göz önünde bulundurduğu etkenler de dahil olmak üzere, raporlama dönemi sonu itibariyle bireysel olarak değer düşüklüğüne uğradığı tespit edilen finansal varlıklara ilişkin açıklama.
 - (c) “-”

Edinilen teminatlar ve kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer unsurlar

38. İşletmenin dönem içerisinde, güvence olarak elinde bulundurmakta olduğu teminatın mülkiyetini üzerine almak veya kredi güvenilirliğinde artış sağlayan diğer unsurları (garantiler gibi) kullanmak suretiyle finansal veya finansal olmayan varlıklar edinmesi ve anılan varlıkların diğer Standartlarda yer alan muhasebeleştirme koşullarını karşılamaları durumunda, işletme raporlama tarihinde söz konusu varlıklar için aşağıdaki açıklamalarda bulunur:
- (a) Varlıkların niteliği ve defter değeri ile
 - (b) Anılan varlıkların halihazırda nakde dönüştürülebilir nitelikte olmamaları durumunda, işletmenin söz konusu varlıkların elden çıkarılması veya işletme faaliyetlerinde kullanılmasına ilişkin yaklaşımı.

Likidite riski

39. Aşağıdakiler açıklanır:

- (a) Türev olmayan finansal borçların (ihraç edilen finansal teminat sözleşmeleri de dahil olmak üzere) sözleşmeye dayalı vadelerinin kalan kısmını gösteren bir vade analizi;
- (b) Türev finansal borçlar için bir vade analizi. Söz konusu vade analizi, nakit akışlarının zamanlamasının anlaşılabilmesi için sözleşmeye dayalı vadelerin önem taşıdığı türev finansal borçlar açısından, sözleşmeye dayalı vadelerin kalan kısmını içermelidir (bakınız: Ek B - 11B Paragrafı).
- (c) (a) ve (b) bentleri uyarınca ortaya çıkacak likidite riskini yönetme şekli.

Piyasa riski

Duyarlılık analizi

40. İşletme 41 inci Paragrafta yer alan hükümleri karşılamadığı sürece aşağıdaki açıklamalarda bulunur:

- (a) Anılan tarih itibarıyla ilgili risk değişkenlerine ilişkin yeterli düzeyde olası değişimlerin kâr veya zarar ile özkaynakları nasıl etkileyeceğini gösteren, raporlama dönemi sonu itibarıyla maruz kalınan her bir piyasa risk türüne ilişkin duyarlılık analizi;
- (b) Duyarlılık analizinin hazırlanmasında kullanılan yöntemler ve varsayımlar ve
- (c) Kullanılan yöntem ve varsayımlarda bir önceki döneme göre meydana gelen değişiklikler ve anılan değişikliklerin nedeni.

41. İşletmenin, örneğin riske maruz değer gibi, ilgili risk değişkenlerinin (faiz oranları ve döviz kurları gibi) birbirine olan bağımlılığını yansıtan bir duyarlılık analizi oluşturması ve bunu finansal risklerin yönetiminde kullanması durumunda, sözü edilen duyarlılık analizi 40 ıncı Paragrafta yer verilen analizin yerine kullanılabilir. İşletme aynı zamanda aşağıdaki açıklamalarda bulunur:

- (a) Anılan duyarlılık analizinin hazırlanmasında kullanılan yöntem ile sağlanan verilerin dayandırıldığı temel parametre ve varsayımlar ve
- (b) Kullanılan yöntemin amacı ile sunulan bilginin ilgili varlık ve borçların gerçeğe uygun değerini tam olarak yansıtmasına sebep olabilecek sınırlamalar.

Diğer piyasa riski açıklamaları

42. Paragraf 40 ve 41 uyarınca kamuoyuna açıklanan duyarlılık analizlerinin finansal aracın yapısında var olan bir riski içermemesi durumunda (örneğin yılsonu risk tutarı, yıl içerisinde maruz kalınan risk tutarını yansıtmamaktadır), işletme, anılan hususu ve duyarlılık analizlerinin ilgili riski içermeme nedenini kamuoyuna açıklar.

Finansal varlıkların devredilmesi

42A. Finansal varlıkların devredilmesiyle ilgili olarak 42B-42H Paragraflarında yer alan açıklama hükümleri, bu TFRS'de yer alan diğer açıklama hükümlerine ek niteliğindedir. 42B-42H Paragraflarınca gerekli kılınan açıklamalar, finansal tablolarda tek bir dipnotta sunulur. Finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılmamış olan devredilen finansal varlıkların tamamı ve ilgili devir işleminin ne zaman meydana geldiği dikkate alınmaksızın, devredilen bir varlıkla ilgili olarak raporlama tarihinde var olan her türlü devam eden ilgi için gerekli açıklamalar yapılır. Bu Paragraflarda yer alan açıklama hükümlerinin uygulanması açısından, bir işletme yalnızca ve yalnızca aşağıdaki koşullardan birini yerine getirmesi durumunda finansal varlığın tamamını ya da bir kısmını (devredilen finansal varlık) devreder:

- (a) İşletmenin, söz konusu finansal varlığa ilişkin nakit akışlarını elde etmek amacıyla sözleşmeye bağlı haklarını devretmesi ya da
- (b) Söz konusu finansal varlığa ilişkin nakit akışlarını elde etmek amacıyla sözleşmeye bağlı haklarını muhafaza etmesi ancak söz konusu nakit akışlarını bir anlaşmadaki bir ya da daha fazla alıcıya ödemek için sözleşmeye bağlı bir yükümlülük üstlenmesi.

42B. Bir işletme, kendisine ait finansal tabloları kullananların

- (a) Bütünü ile finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılmamış devredilen finansal varlıklar ile bu varlıklarla ilgili borçlar arasındaki ilişkiyi anlamalarını ve
- (b) İşletmenin, finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilgisinin yapısını ve bununla ilgili riskleri değerlendirmelerini sağlayacak bilgileri açıklar.

42C. 42E-42H Paragraflarında yer alan açıklama hükümlerinin uygulanması açısından işletmenin, devir işleminin bir parçası olarak, devredilen finansal varlığın yapısında var olan sözleşmeye bağlı hakları veya yükümlülükleri elinde tutması ya da devredilen finansal varlıkla ilgili sözleşmeye bağlı yeni hakları ve yükümlülükleri elde etmesi halinde, devredilen finansal varlıkla devam eden bir ilgisi vardır. 42E-42H Paragraflarındaki açıklama hükümlerinin uygulanması açısından, aşağıdaki hususlar devam eden bir ilgi teşkil etmezler:

- (a) Yasal bir işlemin sonucu olarak bir devir işlemini geçersiz kılabilecek makul olma, dürüstlük ve dürüst iş yapma kavramları ve hileli bir devir işlemi ile ilgili normal sunumlar ve garantiler,
- (b) Sözleşme fiyatı (veya işlem fiyatı) gerçeğe uygun değerine eşit olan bir devredilen varlığı yeniden edinmek amacıyla yapılan forward (vadeli işlem) ve opsiyon sözleşmeleri ile diğer sözleşmeler veya
- (c) TMS 39'un 19(a)-(c) Paragraflarındaki koşulların gerçekleştiği ve işletmenin, bir finansal varlığa ilişkin nakit akışlarını almak amacıyla sözleşmeye bağlı haklarını elinde bulundurduğu fakat aynı zamanda sözleşmeye bağlı olarak bir veya birden fazla işletmeye nakit akışlarını ödeme yükümlülüğünü üstlendiği bir anlaşma.

Tamamıyla finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılmayan devredilen finansal varlıklar

42D. Bir işletme finansal varlıklarını, tamamı veya bir kısmı finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılma koşullarını karşılamayacak şekilde devretmiş olabilir. 42B(a) Paragrafında düzenlenen amaçların karşılanması için her raporlama tarihinde, tamamıyla finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılmamış olan devredilen finansal varlıkların her bir sınıfı için aşağıdaki hususlar açıklanır:

- (a) Devredilen varlıkların niteliği.
- (b) Sahipliğe ilişkin olarak işletmenin getirilerinin ve maruz kaldığı risklerin niteliği.
- (c) Raporlayan işletmenin devrettiği varlıkların kullanımına ilişkin devir işleminden kaynaklanan kısıtlamalar da dahil olmak üzere, devredilen varlıklar ve bunlara ilişkin borçlar arasındaki ilişkinin niteliğinin tanımı.
- (d) İlgili borçlara ilişkin tarafın (tarafların) yalnızca devredilen varlıklara rücu etme hakkının bulunması halinde, devredilen varlıkların gerçeğe uygun değerini, ilgili borçların gerçeğe uygun değerini ve net pozisyonunu (transfer edilen varlıkların gerçeğe uygun değeri ile ilgili borçların gerçeğe uygun değeri arasındaki fark) düzenleyen tablo.
- (e) Söz konusu işletmenin devredilen varlıkların tamamını muhasebeleştirmeye devam etmesi halinde, devredilen varlıklar ve ilgili borçların defter değerleri.
- (f) Söz konusu işletmenin, devam eden ilgi ölçüsünde devredilen varlıkları muhasebeleştirmeye devam etmesi halinde (bakınız: TMS 39'un 20(c)(ii) ve 30 uncu Paragrafları), orijinal varlıkların devir işleminden önceki defter değeri toplamı, işletmenin muhasebeleştirmeye devam ettiği varlıkların defter değeri ve ilgili borçların defter değeri.

Tamamıyla finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan devredilen finansal varlıklar

42E. Bir işletmenin, devredilen finansal varlıkları tamamıyla finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılması durumunda ancak (bakınız: TMS 39'un 20(a) ve (c)(i) Paragrafları) söz konusu varlıklarla devam eden bir ilgisinin bulunması halinde, işletme, 42B(b) Paragrafında düzenlenen amaçları gerçekleştirmek üzere devam eden ilginin her türü için her raporlama tarihinde asgari olarak aşağıdaki hususları açıklar:

- (a) İşletmenin finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen ve finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilgisini gösteren, varlıkların ve borçların defter değeri ve söz konusu defter değerinin muhasebeleştirildiği ilgili kalemler.

- (b) İşletmenin finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilgisini gösteren, varlıkların ve borçların gerçeğe uygun değeri.
- (c) İşletmenin finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilgisi nedeniyle maruz kaldığı azami zararı en iyi şekilde gösteren tutar ile maruz kalınan azami zarar tutarının nasıl belirlendiğini gösteren bilgi.
- (d) Finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan varlıkları yeniden satın almak için gerekli olacak veya olabilecek iskonto edilmemiş nakit çıkışları (örneğin bir opsiyon anlaşmasında uygulama/kullanım fiyatı) ya da devredilen varlıklara ilişkin olarak devralana ödenecek diğer tutarlar. Nakit çıkışının değişken olması durumunda, açıklanacak tutarın, her bir raporlama tarihinde mevcut olan koşullar çerçevesinde belirlenmesi gerekir.
- (e) İşletmenin devam eden ilgisinin sözleşmeye bağlı, kalan vadelerini gösteren ve finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan varlıkları yeniden satın almak için gerekli olacak veya olabilecek iskonto edilmemiş nakit çıkışlarına veya devredilen varlıklara ilişkin devralana ödenecek diğer tutarlara ilişkin vade analizi.
- (f) (a)-(e) bentlerinde gerekli kılınan sayısal açıklamaları açıklayan ve destekleyen niteliksel bilgi.

42F. Bir işletmenin, finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan varlıkla birden fazla türde devam eden ilgisinin olması ve bu ilgiyi tek bir devam eden ilgi altında raporlaması halinde, söz konusu işletme belli bir varlığa ilişkin 42E Paragrafınca gerekli kılınan bilgiyi bir araya toplayabilir.

42G. Ayrıca işletme, devam eden ilginin her türü için aşağıdaki hususları açıklar:

- (a) Varlıkların devredildiği tarihte muhasebeleştirilen kazanç veya kayıp tutarı.
- (b) İşletmenin finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilgisinden kaynaklanan ve hem raporlama döneminde hem de birikimli olarak muhasebeleştirilen gelir ve giderler (örneğin, türev finansal araçlardaki gerçeğe uygun değer değişimleri).
- (c) Bir raporlama döneminde (finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakma durumunu karşılayan) gerçekleşen devir işleminden kaynaklanan gelirlerin toplam tutarının raporlama dönemine eşit oranda dağıtılmaması durumunda (örneğin, devir işleminin toplam tutarının önemli bir oranı raporlama döneminin kapanma günlerinde meydana gelmişse) aşağıdaki hususlar:
 - (i) Söz konusu raporlama döneminde en büyük devir işleminin ne zaman gerçekleştiği (örneğin raporlama dönemi sona ermeden önceki son beş günde),
 - (ii) Raporlama döneminin bu bölümünde gerçekleşen devir işlemine ilişkin olarak muhasebeleştirilen tutar (örneğin ilgili kazanç veya kayıplar) ve
 - (iii) Raporlama döneminin bu bölümünde gerçekleşen devir işlemine ilişkin gelirlerin toplam tutarı. Kapsamlı gelir tablosunun sunulduğu her dönemde bu bilgi sunulur.

Ek bilgi

42H. İşletme, 42B Paragrafında yer alan açıklamaya ilişkin amaçları yerine getirmek için gerekli gördüğü herhangi bir ek bilgiyi açıklar.

Yürürlük tarihi ve geçiş hükümleri

43. “-”

44. Bu TFRS'nin 1 Ocak 2006 tarihinden önce başlayan yıllık dönemler için uygulanması durumunda, finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyine ilişkin olarak Paragraf 31-42 uyarınca yapılması gereken açıklamalara ilişkin karşılaştırmalı bilgi sunulmasına gerek yoktur.

44A. “-”

44B. TFRS 3 (2008 yılında yayımlanan) 3(c) Paragrafını yürürlükten kaldırmıştır. Bu değişiklik 30/06/2009 tarihinden sonra başlayan yıllık dönemlerde uygulanır. TFRS 3'ün (2008 yılında yayımlanan) daha önceki bir dönemde uygulanması durumunda, söz konusu değişiklik de aynı dönemde uygulanır. Ancak, bu değişiklik, birleşme tarihi TFRS 3'ün (2008 yılında yayımlanan) uygulanmasından önce olan işletme birleşmelerinden kaynaklanan koşullu bedele uygulanmaz. Bunun yerine, böyle bir bedel TFRS 3'ün (Ağustos 2010'da değiştirilen) 65A-65E Paragrafları uyarınca muhasebeleştirilir.

44C. “-”

44D. “-”

44E. “-”

44F. “-”

44G. Bu Standardın 27, 39 ve B11 Paragraflarında yapılan değişiklikler ile 27A, 27B, B10A ve B11A-B11F Paragrafları 31/12/2008 tarihinden sonra başlayan hesap dönemlerinde uygulanır. Söz konusu Paragraflar uyarınca öngörülen açıklamaların:

- (a) 31/12/2009’dan önce sona eren karşılaştırmalı bir yıllık dönemde sunulan bir finansal durum tablosunu içeren yıllık veya ara dönem için veya
- (b) 31/12/2009’dan önceki karşılaştırılabilir en erken dönemin başına ait herhangi bir finansal durum tablosu içinsunulması gerekli değildir.

Erken uygulamaya izin verilmektedir. Bu durumda, anılan husus dipnotlarda açıklanır.*

44H. “-”

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler için TFRS 7’nin 44I ve 44J Paragrafları aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

44I. TFRS 9’un ilk uygulamasında, her bir finansal varlık sınıfı için aşağıdaki hususlar ilk uygulama tarihinde açıklanır:

- (a) TMS 39 uyarınca belirlenen orijinal ölçüm sınıfı ve defter değeri;
- (b) TFRS 9 uyarınca belirlenen yeni ölçüm sınıfı ve defter değeri
- (c) Daha önce gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan fakat artık bu şekilde sınıflanmayacak olan finansal varlıkların finansal durum tablosunda yer alan tutarları. Söz konusu varlıklar, TFRS 9’un yeniden sınıflanmasını zorunlu kıldığı ve işletmenin yeniden sınıflamayı tercih ettiği finansal varlıklar olarak ayrıştırılır.

Söz konusu sayısal bilgiler başka bir format uygun olmadığı sürece tablo formatında sunulur.

44J. TFRS 9’u ilk kez uygulayan işletmelerin, finansal tablo kullanıcılarının aşağıda belirtilen hususları anlamaları için niteliksel bilgi sunmaları gerekir:

- (a) TFRS 9’un uygulanması sonucu sınıfı değişen finansal varlıklara TFRS 9’un sınıflandırmaya ilişkin hükümlerinin nasıl uygulandığı.
- (b) Gerçeğe uygun değer farkı kâr ya da zarara yansıtılarak ölçülen finansal varlık veya finansal borçların sınıflandırılma veya sınıflandırma dışı bırakılma nedenleri.

44K. “-”

44L. “-”

44M. “-”

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin 44N Paragrafı aşağıdaki şekilde eklenmiştir]

44N. Ekim 2010’da yayımlanan “TFRS 9 Finansal Araçlar” Standardı ile 2–5, 8–10, 11, 14, 20, 28, 30 ncu Paragrafları, Ek A ile B1, B5, B10(a), B22 ve B27 Paragrafları değiştirilmiş, 10A, 11A, 11B, 12B–12D, 20A, 44I ve 44J Paragrafları eklenmiş ve 12, 12A, 29(b), 44H, B4 Paragrafları ve Ek D silinmiştir. Söz konusu değişiklikler, Ekim 2010’da yayımlanan TFRS 9 uygulandığında uygulanır.

TMS 30 Standardının yürürlükten kaldırılması

45. Bu TFRS, "TMS 30 Bankalar ve Benzeri Finansal Kuruluşların Finansal Tablolarında Yapılacak Açıklamalar" Standardının yerine geçer.

* 44G Paragrafı Haziran 2010’da TFRS 1’de yapılan değişiklik sonucunda, TFRS 7’de Mayıs 2009’da yapılan değişiklik ile ortaya konan sonuçlara ve amaçlanan geçiş açıklık getirmek amacıyla değiştirilmiştir.

Ek A

Terimlere ilişkin tanımlar

Bu Ek, TFRS'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

Kredi riski	Finansal aracın taraflarından birinin yükümlülüğünü yerine getirmemesi nedeniyle diğer tarafta finansal bir kayıp/zarar meydana gelmesi riski.
Yabancı para riski	Döviz kurlarında meydana gelen değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında dalgalanma olması riski.
Faiz oranı riski	Faiz oranlarında meydana gelen değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında dalgalanma olması riski.
Likidite riski:	Nakit olarak ya da diğer bir finansal varlığın teslimi suretiyle ödenen finansal borçlarla ilgili yükümlülüklerin yerine getirilmesinde zorlanma riski. Kredi borçları Kredi borçları, normal kredi koşulları kapsamındaki kısa vadeli ticari borçlar dışında kalan finansal borçlardır.
Piyasa riski	Piyasa fiyatlarında meydana gelen değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında dalgalanma olması riski. Piyasa riski üç türlü riskten oluşur: yabancı para riski, faiz oranı riski ve diğer fiyat riski.
Diğer fiyat riski	Meydana gelen değişimin ilgili finansal aracın kendisinden veya ihraç edenden ya da piyasada işlem gören benzeri finansal araçların tamamını etkileyen faktörlerden kaynaklanıp kaynaklanmadığına bakılmaksızın, piyasa fiyatlarında oluşan değişimler nedeniyle bir finansal aracın gerçeğe uygun değerinde veya gelecekteki nakit akışlarında dalgalanma olması (faiz oranı riski veya yabancı para riskinden kaynaklananlar dışında) riski.
Vadenin geçmesi	Karşı tarafın sözleşmeye göre vadesi gelmiş bir ödemeyi yapmaması durumunda, ilgili finansal varlık vadesi geçmiş olarak nitelendirilir.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin A Ekinin son fıkrasını aşağıdaki şekilde uygular]

Aşağıdaki terimler TMS 32'nin 11 inci Paragrafında veya TMS 39'un 9 uncu Paragrafında tanımlanmış ve bu TFRS'de TMS 32 ve TMS 39 Standartlarında belirtilen anlamlarda kullanılmıştır.

- Finansal varlık veya finansal borcun itfa edilmiş maliyeti
- Satılmaya hazır finansal varlıklar
- Finansal durum tablosu (*bilanço*) dışı bırakma
- Türev ürün
- Etkin faiz yöntemi
- Özkaynağa dayalı finansal araç
- Gerçeğe uygun değer
- Finansal varlık
- Finansal araç
- Finansal borç
- Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık veya finansal borç
- Finansal teminat sözleşmesi
- Alım satım amaçlı olarak elde tutulan finansal varlık veya finansal borç
- Tahmini işlem
- Finansal riskten korunma aracı

- Vadeye kadar elde tutulacak yatırımlar
- Kredi ve alacaklar
- Normal yoldan alım veya satım

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin A Ekinin son fıkrasını aşağıdaki şekilde uygular]

Aşağıdaki terimler TMS 32’nin 11 inci Paragrafı ile TMS 39’un 9 uncu Paragrafında tanımlanmıştır ve TMS 32 ve TMS 39’da belirlenen anlamlarıyla kullanılır.

- Finansal varlık veya finansal borcun itfa edilmiş maliyeti
- Finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakma
- Türev ürün
- Etkin faiz yöntemi
- Özkaynağa dayalı finansal araç
- Gerçeğe uygun değer
- Finansal varlık
- Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borç
- Finansal teminat sözleşmeleri
- Finansal araç
- Finansal borç
- Tahmini işlem
- Finansal riskten korunma aracı
- Alım satım amaçlı elde tutulan
- Normal yoldan alım veya satım

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin A Ekinin son fıkrasını aşağıdaki şekilde uygular]

- Finansal varlık veya finansal borcun itfa edilmiş maliyeti
- Finansal durum tablosu dışı bırakma
- Türev ürün
- Etkin faiz yöntemi
- Özkaynağa dayalı finansal araç
- Gerçeğe uygun değer
- Finansal varlık
- Finansal teminat sözleşmeleri
- Finansal araç
- Finansal borç
- Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borç
- Tahmini işlem
- Finansal riskten korunma aracı

- Alım satım amaçlı elde tutulan
- Yeniden sınıflandırma tarihi
- Normal yoldan alım veya satım

Ek B

Uygulama rehberi

Bu Ek, TFRS'nin ayrılmaz bir parçasıdır.

Finansal araç sınıfları ve açıklanacak bilgilerin düzeyi (Paragraf 6)

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin B1 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B1. Paragraf 6, finansal araçların, açıklanan bilgilerin niteliğine uygun bir şekilde ve ilgili finansal araçların özellikleri de dikkate alınmak suretiyle sınıflara ayrılmasını gerektirir. Paragraf 6'da yer verilen sınıflar işletme tarafından belirlenmeleri nedeniyle TMS 39'da yer alan finansal araç sınıflarından farklıdır (TMS 39 Standardı finansal araçların nasıl ölçülmeleri gerektiği ve gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişimlerin muhasebeleştirilmeleri gereken durumları belirler).

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin B1 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B1. Paragraf 6, finansal araçların, açıklanan bilgilerin niteliğine uygun bir şekilde ve ilgili finansal araçların özellikleri de dikkate alınmak suretiyle sınıflara ayrılmasını gerektirir. **6 ncı Paragrafta yer alan sınıflar, işletme tarafından belirlenmeleri nedeniyle TMS 39'da ve TFRS 9'da yer alan finansal araç sınıflarından farklıdır (Bu Standartlar finansal araçların nasıl ölçüleceğini ve gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişimlerin nerede muhasebeleştirileceğini belirler).**

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin B1 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B1. Paragraf 6, finansal araçların, açıklanan bilgilerin niteliğine uygun bir şekilde ve ilgili finansal araçların özellikleri de dikkate alınmak suretiyle sınıflara ayrılmasını gerektirir. **6 ncı Paragrafta yer alan sınıflar, işletme tarafından belirlenmeleri nedeniyle TFRS 9'da yer alan finansal araç sınıflarından farklıdır (Bu Standartlar finansal araçların nasıl ölçüleceğini ve gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişimlerin nerede muhasebeleştirileceğini belirler).**

B2. Finansal araç sınıflarının belirlenmesi sırasında işletme en azından aşağıdaki işlemlerde bulunur:

- İtfa edilmiş maliyetinden ölçülen araçları gerçeğe uygun değerinden ölçülenlerden ayırır.
- Bu TFRS'nin kapsamı dışında bulunan finansal araçları ayrı bir sınıf ya da ayrı sınıflar olarak dikkate alır.

B3. İşletme, içinde bulunduğu koşulları da dikkate almak suretiyle, bu TFRS'nin hükümlerini karşılamak için sunacağı bilgilerin detayını, ilgili hükümlerde yer alan farklı unsurlara vereceği önemi ve mevcut durumunu ortaya koymak için bilgileri nasıl birleştirmesi (farklı özellikteki bilgileri birleştirmeksizin) gerektiğini belirler. Çok fazla detay içerdiklerinden kullanıcılarına hiçbir fayda sağlamayan finansal tablolarla, çok fazla bilginin birleştirilmiş olmasından ötürü önemli bilgilerin arada kaybolduğu finansal tablolar arasında bir denge kurulması gerekir. Örneğin, önemli bir bilginin gereksiz çok fazla ayrıntının arasında gösterilmesi nedeniyle arada kaybolmasına sebep olunmamalıdır. Aynı şekilde, kamuoyuna açıklanan bilgiler, ilgili bireysel işlemler veya bunlara bağlı riskler arasındaki önemli farklılıkların anlaşılmasını önleyecek düzeyde birleştirilmiş olmamalıdır.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2011 Versiyonunu Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin B4 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

Finansal araçların finansal durum ve performans açısından önemi

Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borçlar (Paragraf 10 ve 11)

B4. Paragraf 10(a) bir finansal borcun gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanması durumunda, anılan finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve ilgili borcun kredi riskindeki değişikliklerle ilişkilendirilebilen değişim tutarının kamuoyuna açıklanmasını gerektirir. Paragraf 10(a)(i) işletmenin bu tutarı, ilgili finansal borcun gerçeğe uygun değerinde meydana gelen ve piyasa riskine yol açan piyasa koşullarındaki değişiklikler ile ilişkilendirilemeyen değişiklik tutarı olarak belirlemesine izin verir. Borç ile ilgili olarak piyasa koşullarında meydana

gelmiş olan tek değişikliğin gösterge faiz oranına ilişkin olması durumunda, bu tutar aşağıdaki şekilde tahmin edilebilir:

- (a) İşletme, ilk olarak, borcun dönem başındaki gözlemlenen piyasa fiyatını ve sözleşmeye dayalı nakit akışlarını kullanmak suretiyle ilgili borcun dönem başındaki içsel getiri oranını (internal rate of return) hesaplar. Anılan getiri oranından dönem başındaki gözlemlenen (gösterge) faiz oranını çıkarmak suretiyle içsel getiri oranının araca özgü bileşenine ulaşır.
- (b) Daha sonra, borcun dönem sonundaki sözleşmeye dayalı nakit akışlarını ve (i) dönem sonundaki gözlemlenen (gösterge) faiz oranı ile (ii) (a)'da belirlenen içsel getiri oranının araca özgü bileşeninin toplamına eşdeğer bir iskonto oranını kullanarak borç ile ilişkili nakit akışlarının bugünkü değerini hesaplar.
- (c) Borcun dönem sonundaki gözlemlenen piyasa fiyatı ile (b)'de hesaplanan tutar arasındaki fark, gerçeğe uygun değerde meydana gelen ve gözlemlenen (gösterge) faiz oranlarındaki değişikliklerle ilişkilendirilemeyen değişiklik tutarıdır. Açıklanacak olan tutar bu tutardır.

Bu örnekte, gerçeğe uygun değerde meydana gelen değişimlerden aracın kredi riskindeki veya faiz oranlarındaki değişimler dışındaki faktörlerden kaynaklananların, önemli düzeyde olmadıkları varsayılmıştır. Örnekteki aracın saklı türev ürün içermesi durumunda, ilgili saklı türev ürünün gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişimler, Paragraf 10(a) uyarınca açıklanacak tutarın belirlenmesinde dikkate alınmazlar.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin B4 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

Finansal araçların finansal durum ve performans açısından önemi

B4. “-”

Diğer açıklamalar– muhasebe politikaları (Paragraf 21)

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7’nin B5 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B5. 21 inci Paragraf, finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan ölçüm esası (veya esasları) ile finansal tabloların anlaşılması için gerekli diğer muhasebe politikalarının kamuoyuna açıklanmasını gerektirir. Finansal araçlar açısından bu açıklamaların aşağıdakileri içermesi mümkündür:

- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan finansal varlıklar veya finansal borçlar açısından:
 - (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan finansal varlıklar veya finansal borçların nitelikleri;
 - (ii) Sözü edilen finansal varlıkların ve finansal borçların ilk muhasebeleştirme sırasında bu şekilde sınıflanmalarında göz önüne alınan kriterler ve
 - (iii) İşletmenin bu tür bir sınıflamanın yapılmasına ilişkin olarak TMS 39’un, 9, 11A veya 12 nci Paragraflarında yer alan koşulları nasıl karşıladığı. TMS 39’un gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık veya finansal borçların tanımının yer aldığı bölümünün (b)(i) Paragrafı uyarınca sınıflanan araçlar açısından yapılacak olan açıklamada aksi halde ortaya çıkacak ölçüm ve muhasebeleştirme tutarsızlığının ardındaki nedenlere de yer verilir. TMS 39’un gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal varlık veya finansal borçların tanımının yer aldığı bölümünün (b)(ii) Paragrafı uyarınca sınıflanan araçlar açısından yapılacak açıklamada, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak yapılan sınıflamanın işletmenin belgelendirilmiş risk yönetimi ve yatırım stratejisiyle tutarlılığına ilişkin açıklamalara da yer verilir.
- (b) Finansal varlıkların satılmaya hazır finansal varlık olarak sınıflanmalarında göz önünde bulundurulmuş kriterler.
- (c) Finansal varlıkların normal yoldan alımı veya satımı işlemlerinin ticari işlem tarihinde mi yoksa teslim tarihinde mi muhasebeleştirildiği (bakınız: TMS 39 Paragraf 38).

- (d) Kredi zararları nedeniyle değer düşüklüğüne uğramış bulunan finansal varlıkların defter değerlerinin azaltılmasında bir karşılık hesabının kullanılmış olması durumunda:
 - (i) Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların defter değerlerinin ne zaman doğrudan azaltıldığı (veya azaltma işleminin tersine çevrildiği durumlarda, doğrudan yükseltileceği) ve ne zaman buna yönelik bir karşılık hesabı kullanıldığına ilişkin kriterler ve
 - (ii) Karşılık hesabına kaydedilen tutarların değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların defter değerlerinden düşülmesinde kullanılan kriterler (bakınız: Paragraf 16).
- (e) Her bir finansal araç sınıfı itibariyle net kazanç veya net kayıpların nasıl belirlendiği (bakınız: Paragraf 20(a)) Örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarar yansıtılan olarak sınıflanan kalemlere ilişkin net kazanç veya net kayıpların faiz ya da temettü geliri içerip içermediği.
- (f) Değer düşüklüğü zararının meydana geldiğine yönelik tarafsız delil bulunduğunun belirlenmesinde kullanılan kriterler (bakınız: Paragraf 20(e)).
- (g) Aksi halde vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramış olacak finansal varlıklara ilişkin koşulların yeniden görüşüldüğü durumlarda, koşulları yeniden görüşülen söz konusu finansal varlıklara ilişkin muhasebe politikası (bakınız: Paragraf 36(d)).

TMS 1 (2008 yılında yayımlanan)'ın 122 nci Paragrafı, muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetimin yaptığı değerlendirmelerden tahmin içermeyen ve finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde en önemli etkiye sahip olanların, önemli muhasebe politikalarının özetinde veya diğer türden dipnotlarda kamuoyuna açıklanmalarını gerektirir.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin B5 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B5. 21 inci Paragraf, finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan ölçüm esası (veya esasları) ile finansal tabloların anlaşılması için gerekli diğer muhasebe politikalarının kamuoyuna açıklanmasını gerektirir. Finansal araçlar açısından bu açıklamaların aşağıdakileri içermesi mümkündür:

- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal borçlar açısından:
 - (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal borçların nitelikleri;
 - (ii) Sözü edilen finansal borçların ilk muhasebeleştirme sırasında bu şekilde sınıflanmalarında göz önüne alınan kriterler ve
 - (iii) İşletmenin bu tür bir sınıflamanın yapılması için TMS 39'un, 9, 11A veya 12 nci Paragraflarında yer alan koşulları nasıl karşıladığı. TMS 39'da yer alan gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borç tanımının (b)(i) Paragrafı uyarınca sınıflanan araçlar açısından yapılacak olan açıklamada aksi halde ortaya çıkacak ölçüm ve muhasebeleştirme tutarsızlığının ardındaki nedenlere de yer verilir. TMS 39'da yer alan gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan finansal borç tanımının (b)(ii) Paragrafı uyarınca sınıflanan araçlar açısından yapılacak açıklamada, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak yapılan sınıflamanın işletmenin belgelendirilmiş risk yönetimi ve yatırım stratejisiyle tutarlılığına ilişkin açıklamalara da yer verilir.
- (aa) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal varlıklar açısından:
 - (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal varlıkların nitelikleri;
 - (ii) Sözü edilen finansal borçların bu şekilde sınıflanmaları için TFRS 9'un 4.5 inci Paragrafında yer alan kriterlerin nasıl karşılandığı.
- (b) “_”
- (c) Finansal varlıkların normal yoldan alımı veya satımı işlemlerinin ticari işlem tarihinde mi yoksa teslim tarihinde mi muhasebeleştirildiği (bakınız: TMS 39 Paragraf 38).
- (d) Kredi zararları nedeniyle değer düşüklüğüne uğramış bulunan finansal varlıkların defter değerlerinin azaltılmasında bir karşılık hesabının kullanılmış olması durumunda:

- (i) Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların defter değerlerinin ne zaman doğrudan azaltıldığı (veya azaltma işleminin tersine çevrildiği durumlarda, doğrudan yükseltileceği) ve ne zaman buna yönelik bir karşılık hesabı kullanıldığına ilişkin kriterler; ve
- (ii) Karşılık hesabına kaydedilen tutarların değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların defter değerlerinden düşülmesinde kullanılan kriterler (bakınız: Paragraf 16).
- (e) Her bir finansal araç sınıfı itibarıyla net kazanç veya net kayıpların nasıl belirlendiği (bakınız: Paragraf 20(a)) Örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarar yansıtılan olarak sınıflanan kalemlere ilişkin net kazanç veya net kayıpların faiz ya da temettü geliri içerip içermediği.
- (f) Değer düşüklüğü zararının meydana geldiğine yönelik tarafsız delil bulunduğunun belirlenmesinde kullanılan kriterler (bakınız: Paragraf 20(e)).
- (g) Aksi halde vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramış olacak finansal varlıklara ilişkin koşulların yeniden görüşüldüğü durumlarda, koşulları yeniden görüşülen söz konusu finansal varlıklara ilişkin muhasebe politikası (bakınız: Paragraf 36(d)).

TMS 1 (2008 yılında yayımlanan)'ın 122 nci Paragrafı, muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetimin yaptığı değerlendirmelerden tahmin içermeyen ve finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde en önemli etkiye sahip olanların, önemli muhasebe politikalarının özetinde veya diğer türden dipnotlarda kamuoyuna açıklanmalarını gerektirir.

[Not: 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standardını Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin B5 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B5. 21 inci Paragraf, finansal tabloların hazırlanmasında kullanılan ölçüm esası (veya esasları) ile finansal tabloların anlaşılması için gerekli diğer muhasebe politikalarının kamuoyuna açıklanmasını gerektirir. Finansal araçlar açısından bu açıklamaların aşağıdakileri içermesi mümkündür:

- (a) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal borçlar açısından:
 - (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal borçların nitelikleri;
 - (ii) Sözü edilen finansal borçların ilk muhasebeleştirme sırasında bu şekilde sınıflanmalarında göz önüne alınan kriterler ve
 - (iii) İşletmenin bu tür bir sınıflamanın yapılması için TFRS 9'un 4.2.2 nci Paragrafında yer alan koşulları nasıl karşıladığı.
- (aa) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal varlıklar açısından:
 - (i) Gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflanan finansal varlıkların nitelikleri;
 - (ii) Sözü edilen finansal borçların bu şekilde sınıflanmaları için TFRS 9'un 4.1.5 inci Paragrafında yer alan kriterlerin nasıl karşılandığı.
- (b) “-”
- (c) Finansal varlıkların normal yoldan alımı veya satımı işlemlerinin ticari işlem tarihinde mi yoksa teslim tarihinde mi muhasebeleştirildiği (bakınız: TFRS 9'un 3.1.2 Paragrafı).
- (d) Kredi zararları nedeniyle değer düşüklüğüne uğramış bulunan finansal varlıkların defter değerlerinin azaltılmasında bir karşılık hesabının kullanılmış olması durumunda:
 - (i) Değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların defter değerlerinin ne zaman doğrudan azaltıldığı (veya azaltma işleminin tersine çevrildiği durumlarda, doğrudan yükseltileceği) ve ne zaman buna yönelik bir karşılık hesabı kullanıldığına ilişkin kriterler; ve
 - (ii) Karşılık hesabına kaydedilen tutarların değer düşüklüğüne uğramış finansal varlıkların defter değerlerinden düşülmesinde kullanılan kriterler (bakınız: Paragraf 16).
- (e) Her bir finansal araç sınıfı itibarıyla net kazanç veya net kayıpların nasıl belirlendiği (bakınız: Paragraf 20(a)) Örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarar yansıtılan olarak sınıflanan kalemlere ilişkin net kazanç veya net kayıpların faiz ya da temettü geliri içerip içermediği.

- (f) Değer düşüklüğü zararının meydana geldiğine yönelik tarafsız delil bulunduğu belirlenmesinde kullanılan kriterler (bakınız: Paragraf 20(e)).
- (g) Aksi halde vadesi geçmiş ya da değer düşüklüğüne uğramış olacak finansal varlıklara ilişkin koşulların yeniden görüşüldüğü durumlarda, koşulları yeniden görüşülen söz konusu finansal varlıklara ilişkin muhasebe politikası (bakınız: Paragraf 36(d)).

TMS 1 (2008 yılında yayımlanan)'ın 122 nci Paragrafı, muhasebe politikalarının uygulanması sürecinde yönetimin yaptığı değerlendirmelerden tahmin içermeyen ve finansal tablolara yansıtılan tutarlar üzerinde en önemli etkiye sahip olanların, önemli muhasebe politikalarının özetinde veya diğer türden dipnotlarda kamuoyuna açıklanmalarını gerektirir.

Finansal araçlardan kaynaklanan risklerin niteliği ve düzeyi (Paragraf 31- 42)

B6. Paragraf 31-42'de yapılması öngörülen açıklamalara doğrudan finansal tablolarda yer verilebileceği gibi, finansal tablolar aracılığıyla kullanıcılar, işletme finansal tablolarıyla aynı koşul ve zamanlarda elde edebilmelerinin mümkün olduğu, yönetim görüşü veya risk raporu gibi diğer bazı belgelere de yönlendirilebilirler. Bu tür bir atıfta bulunmak suretiyle gerekli bilginin sunulmadığı finansal tablolar eksik olarak düzenlenmiş sayılırlar.

Sayısal açıklamalar (Paragraf 34)

B7. Paragraf 34(a), işletmenin kilit yönetici personeline yapılan işletme içi raporlamalarda kullanılan bilgiler esas alınmak suretiyle, maruz kalınan risklere ilişkin özet sayısal verilerin kamuoyuna açıklanmasını gerektirir. İşletmenin maruz kaldığı bir riski yönetmede farklı yöntemler kullanması durumunda, en geçerli ve güvenilir bilgiyi sağlayan yöntem ya da yöntemlerin verdiği bilgiler kamuoyuna açıklanır. "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" Standardı geçerlilik ve güvenilirlik konularını ele alır.

B8. Paragraf 34(c) risk yoğunlaşmalarına ilişkin açıklama yapılmasını gerektirir. Risk yoğunlaşmaları, benzer özelliklere sahip olan ve ekonomik ya da diğer koşullardaki değişikliklerden benzer şekilde etkilenen finansal araçlardan ortaya çıkar. Risk yoğunlaşmalarının tespit edilmesi işlemi, işletmenin içinde bulunduğu koşulları göz önünde bulunduran bir muhakemede bulunmasını gerektirir. Risk yoğunlaşmalarına ilişkin olarak yapılması gereken açıklamalar aşağıdakileri içerir:

- (a) İşletme yönetiminin yoğunlaşmaları tespit şekli;
- (b) Her bir risk yoğunlaşmasını belirleyen ortak özellikler (örneğin karşı taraf, coğrafi alan, para birimi veya piyasa); ve
- (c) Söz konusu özellikleri taşıyan tüm finansal araçlara ilişkin risk düzeyi.

Azami kredi riski (Paragraf 36(a))

B9. Paragraf 36(a), işletmenin karşı karşıya olduğu azami kredi riskini en iyi gösteren tutarın kamuoyuna açıklanmasını gerektirir. Genellikle, bir finansal varlık açısından söz konusu tutar ilgili varlığın brüt defter değerinden aşağıdakiler düşüldükten sonra geriye kalan tutarı ifade eder:

- (a) TMS 32 uyarınca mahsup edilen tutarlar; ve
- (b) TMS 32 uyarınca muhasebeleştirilen değer düşüklüğü zararları.

B10. Kredi riskine sebebiyet veren eylemler ile bunlardan kaynaklanan azami kredi riskleri, bunlarla sınırlı olmamakla birlikte aşağıdakileri içerir:

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin B10 Paragrafının (a) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (a) Müşterilere sağlanan kredi ve alacaklar ile diğer işletmelere verilen avanslar. Bu durumlarda, azami kredi riski ilgili finansal varlıkların defter değeri tutarıdır.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete’de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7’nin B10 Paragrafının (a) bendini aşağıdaki şekilde uygular]

- (a) Müşterilere sağlanan krediler ile diğer işletmelere verilen avanslar. Bu durumlarda, azami kredi riski ilgili finansal varlıkların defter değeri tutarıdır.
- (b) Döviz kuruna ilişkin sözleşmeler, faiz oranı swap sözleşmeleri ve kredi türevleri gibi türev sözleşmeler yapmak. Sonuçta ortaya çıkan varlık gerçeğe uygun değerden ölçüldüğünde, raporlama dönemi sonundaki azami kredi riski defter değerine eşdeğer olacaktır.
- (c) Finansal teminat sağlanması. Bu durumda, azami kredi riski, işletmenin sağladığı teminatı yerine getirmesi gerektiğinde ödemesi gereken azami tutardır. Ödenmesi gereken söz konusu tutarın borç olarak muhasebeleştirilmiş bulunan tutardan önemli ölçüde yüksek olması da mümkündür.
- (d) Bir tesisin ömrü boyunca vazgeçilemeyecek/gayri kabili rücu olan veya sadece önemli düzeyde olumsuz bir değişiklik olması durumunda vazgeçilebilecek/kabili rücu olan bir kredi taahhüdünde bulunulması. Taahhütte bulunanın anılan kredi taahhüdünü nakit veya diğer bir finansal araçla net olarak ödeme hakkının bulunmaması durumunda, azami kredi riski tutarı taahhüt edilen tutarın tamamıdır. Bunun nedeni, kullanılmamış kısmın gelecekte kullanılıp kullanılmayacağına belirsiz olmasıdır. Anılan kısmın borç olarak muhasebeleştirilen tutardan önemli ölçüde fazla olması mümkündür.

Kredi Riskine İlişkin Sayısal Açıklamalar (34 üncü Paragrafın (a) bendi ile 39 uncu Paragrafın (a) ve (b) bentleri)

B10A.34 üncü Paragrafın (a) bendi uyarınca kredi riskine maruz kalma durumuna ilişkin özet sayısal veriler, kilit yönetici personele sağlanan bilgiler esas alınarak açıklanır. Söz konusu verilerin nasıl saptandığına ilişkin olarak da bir açıklama yapılır. Bu veriler içerisinde yer alan nakit (veya diğer finansal varlık) çıkışları;

- (a) Verilerde belirtilenden çok daha erken gerçekleşebilir ya da
- (b) Verilerde belirtilenden tutar olarak önemli ölçüde farklılık gösterebilir (Örneğin bir türev finansal araç, veriler içerisinde karşılıklı netleştirme esasına göre yer alabilir; ancak karşı taraf, söz konusu türev araca ilişkin yapılacak ödemeyi brüt olarak talep etme seçeneğine sahip olabilir).

Nakit (veya diğer finansal varlık) çıkışlarının yukarıda ifade edilenlerden biri şeklinde olması durumunda, söz konusu durum ve finansal tablo kullanıcılarının kredi riski düzeyini değerlendirmelerine olanak sağlayan sayısal bilgilere (39 uncu Paragrafın (a) veya (b) bentlerinde öngörülen sözleşmeye dayalı vade analizlerinde yer almadığı sürece), yapılacak açıklamada yer verilir.

Sözleşmeye dayalı vade analizi (Paragraf 39(a))

B11. 39 uncu Paragrafın (a) ve (b) bentlerinde öngörülen vade analizlerinin yapılması sırasında, uygun sayıda zaman aralığının tespitine yönelik bir değerlendirmede bulunulur. Örneğin, aşağıda belirtilen zaman aralıklarının uygun olduğu sonucuna varılabilir:

- (a) 1 aydan az;
- (b) 1 – 3 ay arası;
- (c) 3 ay - 1 yıl arası ve
- (d) 1 yıl - 5 yıl arası.

B11A.39 uncu Paragrafın (a) ve (b) bentleri ile uyumlu olması açısından, saklı türev ürün, karma (melez) finansal araçtan ayrıştırılmaz. Bu tür bir finansal araca ilişkin olarak 39 uncu Paragrafın (a) bendi uygulanır.

B11B.Nakit akışlarının zamanlamasının anlaşılabilmesi için sözleşmeye dayalı vadelerin önem taşıması durumunda, 39 uncu Paragrafın (b) bendi, türev finansal borçlara ilişkin olarak sözleşmeye dayalı vadelerin kalan kısmını gösteren sayısal bir vade analizinin açıklanmasını gerektirir. Örneğin, aşağıda belirtilenler açısından söz konusu durum geçerli olabilir:

- (a) Değişken faiz oranına sahip bir finansal varlığın ya da borcun, nakit akış riskinden korunmasına yönelik olarak yapılan beş yıllık kalan vadeye sahip bir faiz oranı swapı.
- (b) Tüm kredi taahhütleri.

B11C.39 uncu Paragrafın (a) ve (b) bentleri, finansal borçlara ilişkin vade analizlerinin kamuoyuna açıklanmasını gerektirir (söz konusu vade analizleri, bazı finansal borçlar açısından, sözleşmeye dayalı vadelerin kalan kısmını göstermektedir). Yapılacak bu açıklamada;

- (a) Karşı tarafın, kendisine yapılacak ödemenin zamanını belirleme imkânı bulunduğu, söz konusu borç, ödeme yapılmasının talep edilebileceği en erken döneme ait bir borç olarak dikkate alınır. Örneğin işletmelerin, talep üzerine geri ödeme yapmalarının gerekebileceği finansal borçlar (vadesiz mevduat gibi), ilk sırada yer alan zaman aralığına dahil edilir.
- (b) Ödemenin taksitler halinde yapılmasının taahhüt edilmiş olması durumunda, her bir taksit, ödeme yapılmasının talep edilebileceği en erken döneme ait bir borç olarak dikkate alınır. Örneğin, henüz yerine getirilmemiş bir kredi taahhüdü, yerine getirilebileceği en erken tarihi kapsayan zaman aralığına dahil edilir.
- (c) Düzenlenen finansal teminat sözleşmeleri açısından, azami teminat tutarı, teminatın istenebileceği en erken döneme ait bir borç olarak dikkate alınır.

B11D.39 ncu Paragrafın (a) ve (b) bentlerinde öngörülen vade analizlerinde açıklanan sözleşmeye dayalı tutarlar, sözleşmeye dayalı indirgenmemiş (iskonto edilmemiş) nakit akışlarıdır. Söz konusu nakit akışlarına örnek olarak aşağıdakiler gösterilebilir:

- (a) Brüt finansal kiralama yükümlülükleri (finansman giderleri düşülmeden önceki);
- (b) Finansal varlıkların nakit olarak satın alınmalarına yönelik olarak düzenlenen forward sözleşmelerinde belirlenmiş fiyatlar;
- (c) Net nakit akışlarının el değiştirmesine yönelik olarak düzenlenen ve ödemelerin değişken, tahsilatların sabit faizli olduğu faiz oranı swaplarına ilişkin net tutarlar;
- (d) Brüt nakit akışlarının el değiştirmesine yönelik olarak düzenlenen bir türev finansal araca (döviz swapı gibi) ilişkin el değiştirilecek sözleşmeye dayalı tutarlar ve
- (e) Brüt kredi taahhütleri.

Yukarıda sözü edilen indirgenmemiş nakit akışları, finansal durum tablosuna (bilanço) yansıtılan tutardan farklılık gösterir; çünkü finansal durum tablosuna (bilanço) yansıtılmış tutarlar indirgenmiş nakit akışlarını esas alır. Borç tutarı sabit olmadığında açıklanacak tutar, raporlama dönemi sonunda mevcut olan koşullara göre belirlenir. Örneğin, borç tutarı bir endekste meydana gelen değişikliklere göre farklılaştığında, açıklanacak tutar, söz konusu endeksin dönem sonundaki seviyesi esas alınarak belirlenebilir.

B11E.39 uncu Paragrafın (c) bendi, 39 ncu Paragrafın (a) ve (b) bentlerinde öngörülen sayısal açıklamalar kapsamında kamuoyuna açıklanan kalemlerin içerdiği likidite riskinin yönetilme şeklinin tanımlanmasını gerektirir. Açıklanacak bilgilerin finansal tablo kullanıcılarının likidite riskinin niteliği ve düzeyini değerlendirmeleri açısından gerekli olması durumunda, likidite riskinin yönetilmesi amacıyla elde bulundurulmuş finansal varlıklara (finansal borçlar dolayısıyla oluşacak nakit çıkışlarını karşılayabilir düzeyde nakit girişi sağlaması beklenen ya da istenildiğinde satılabilir nitelikte olan finansal varlıklar gibi) ilişkin vade analizi kamuoyuna açıklanır.

B11F.39 uncu Paragrafın (c) bendinde öngörülen açıklamalar yapılırken göz önünde bulundurulacak diğer faktörler aşağıda belirtilenleri içerir (ancak aşağıdakilerle sınırlı değildir):

- (a) Likidite ihtiyacının karşılanması amacıyla ulaşılabilir nitelikteki taahhüt edilmiş borçlanma olanaklarına (finansman bonusu kolaylıkları gibi) veya diğer kredi türlerine (destek kredisi kolaylıkları gibi) sahip olunup olunmadığı;
- (b) Likidite ihtiyacının karşılanması amacıyla merkez bankalarında mevduat bulundurulup bulundurulmadığı;
- (c) Çok çeşitli finansman kaynaklarına sahip olunup olunmadığı;

- (d) Varlıklarda ya da söz konusu varlıkların finansman kaynaklarında önemli ölçüde likidite riski yoğunlaşmasının bulunup bulunmadığı;
- (e) Likidite riskinin yönetimine ilişkin iç kontrol sürecine ve acil durum planına sahip olunup olunmadığı;
- (f) Hızlandırılmış geri ödeme/erken itfa koşulları (kredi notunun düşmesi gibi) içeren finansal araçlara sahip olunup olunmadığı;
- (g) Teminat verilmesini gerektirebilecek (türev finansal araçlara ilişkin teminat tamamlama çağrısı yapılması gibi) finansal araçlara sahip olunup olunmadığı;
- (h) İşletmelere, finansal borçlarını nakit olarak (veya diğer bir finansal varlık vererek) ya da kendi hisse senetlerini vermek suretiyle ödeme alternatiflerinden birini seçme imkânı tanıyan finansal araçlara sahip olunup olunmadığı veya
- (i) Karşılıklı işlemlerin netleştirilmesine imkân veren anlaşmalara tabi olan finansal araçlara sahip olunup olunmadığı

B12. “-”

B13. “-”

B14. “-”

B15. “-”

B16. “-”

Piyasa riski – duyarlılık analizi (40 ve 41 inci Paragraflar)

B17. Paragraf 40(a), işletmenin maruz kaldığı her bir piyasa risk türü için bir duyarlılık analizi yapılmasını gerektirir. Paragraf B3’e uygun olarak, işletme, önemli ölçüde farklı ekonomik çevrelerden kaynaklanan risklere ilişkin farklı karakterlerdeki bilgileri birleştirmeksizin, işletmenin mevcut durumunun kamuoyuna açıklanmasında kullanılan bilgilerin nasıl birleştirilmeleri gerektiğine karar verir. Örneğin:

- (a) Finansal araç alım satımıyla uğraşan bir işletme, sözü edilen bilgileri alım satım amaçlı olarak elde tutulan finansal araçlar ile alım satım amaçlı olarak elde tutulmayan finansal araçlar itibariyle ayrı ayrı açıklayabilir.
- (b) İşletme, yüksek enflasyonlu alanlardan kaynaklanan piyasa riskleri ile aynı piyasa risklerine ilişkin düşük enflasyonlu alanlardan kaynaklanan tutarları birleştirmez.

Sadece tek bir ekonomik çevrede tek türde bir piyasa riskine maruz bulunan bir işletme, bilgileri ayrıştırılmış şekilde sunmaz.

B18. Paragraf 40(a), yapılan duyarlılık analizinin, ilgili risk değişkenlerine (mevcut piyasa faiz oranları, döviz kurları, hisse senedi fiyatları veya mal fiyatları gibi) ilişkin makul düzeyde olası değişimlerin kâr veya zarar ile özkaynaklar üzerindeki etkilerini göstermesini gerektirir. Bu amaçla işletmelerin:

- (a) İlgili risk değişkenleri farklı olması durumunda dönem kâr veya zarar tutarının ne olacağını tespit etme yükümlülükleri bulunmaz. Bunun yerine, işletmeler, kâr veya zarar ile özkaynak üzerindeki söz konusu etkiyi, raporlama dönemi sonu itibariyle ilgili risk değişkeninde makul düzeyde olası bir değişiklik meydana geldiğini ve anılan değişikliğin raporlama dönemi sonunda var olan risklere uygulandığını varsaymak suretiyle açıklarlar. Örneğin yılsonu itibariyle değişken faizli bir borcu bulunan bir işletme, faiz oranlarının makul düzeyde olası miktarlarda değişmesi durumunda bunun cari yılın kâr veya zararı üzerindeki etkisi (diğer bir ifadeyle, faiz gideri) hakkında kamuoyuna açıklamada bulunur.
- (b) İlgili risk değişkenine ilişkin makul düzeyde olası değişiklik aralığında yer alan her bir değişikliğin kâr veya zarar ile özkaynak üzerindeki etkilerini açıklama yükümlülüğü bulunmaz. Söz konusu makul düzeyde olası değişiklikleri gösteren aralığın sınırlarında yer alan değişikliklerin etkilerinin açıklanması yeterlidir.

B19. İlgili risk değişkenine ilişkin makul düzeyde olası değişikliğin ne olduğunun tespitinde, işletme aşağıdakileri dikkate alır:

- (a) Faaliyet gösterdiği ekonomik çevreler. Makul düzeyde olası değişiklik, uzak veya "en kötü" senaryoları ya da "stres testleri"ni içermemelidir. Ayrıca ilgili risk değişkenindeki değişim oranının sabit olması durumunda, işletmenin risk değişkeninde yapmış olduğu makul düzeyde olası değişiklik seçimini değiştirmesi gerekmez. Örneğin faiz oranlarının yüzde 5 olduğunu ve işletmenin faiz oranlarında ± 50 baz puanlık bir dalgalanmanın makul düzeyde olası olduğunu tespit ettiğini varsayalım. İşletme, faiz oranlarının yüzde 4.5 veya yüzde 5.5 olacak şekilde değişmesinin kâr veya zarar ile özkaynaklar üzerinde meydana getireceği etkiyi açıklar. Faiz oranları bir sonraki dönemde yüzde 5.5'e çıkmıştır. İşletme faiz oranlarına ilişkin makul düzeyde olası değişikliğin halen ± 50 baz puanlık bir dalgalanma olduğuna (diğer bir ifadeyle, faiz oranlarındaki değişiklik oranının sabit olduğuna) inanmaktadır. İşletme, faiz oranlarının yüzde 5 veya yüzde 6 olacak şekilde değişmesinin kâr veya zarar ile özkaynaklar üzerinde meydana getireceği etkiyi açıklar. Faiz oranlarının çok daha hareketli bir yapıya büründüğüne dair bir gösterge bulunmadığı sürece, işletmenin faiz oranlarına ilişkin yeterli düzeyde olası değişim miktarı olarak dikkate aldığı ± 50 baz puanlık dalgalanma öngörüsünü değiştirmesi gerekmez.
- (b) Değerlendirmenin içerdiği zaman süreci. Duyarlılık analizi, sözü edilen açıklamaların yeniden yapılacağı döneme kadar olan ve genellikle bir sonraki yıllık raporlama dönemini ifade eden süre boyunca yeterince olası olduğu düşünülen değişimlerin etkilerini gösterir.

B20. 41 inci Paragraf söz konusu duyarlılık analizinin finansal risklerin yönetiminde kullanılması durumunda, örneğin riske maruz değer gibi ilgili risk değişkenlerinin birbirlerine karşı olan bağımlılığını yansıtan bir duyarlılık analizinin kullanılmasına izin vermektedir. Bu durum, sözü edilen yöntemin sadece zarar potansiyelini ölçüp kazanç potansiyelini ölçme imkanının bulunmadığı durumlarda dahi geçerlidir. Bu tür bir işletme, kullanılan riske maruz değer modelinin türünü (örneğin anılan modelin Monte Carlo simülasyonlarına dayandırılıp dayandırılmadığını), modelin nasıl işlediğini ve temel varsayımlarını (elde tutma süresi ve güvenilirlik düzeyi gibi) açıklamak suretiyle Paragraf 41(a)'da yer alan gereklilikleri yerine getirebilir. İşletmeler gözlemlenen geçmiş dönemi ve anılan dönem içerisinde elde edilen gözlemlerin nasıl ağırlıklandırıldığını, opsiyonların hesaplamalarda nasıl dikkate alındığını ve hangi dalgalanma ve korelasyonların (veya alternatif olarak Monte Carlo olasılık dağılım simülasyonlarının) kullanıldığını da açıklayabilir.

B21. İşletme faaliyetlerinin tamamı için duyarlılık analizi bulunur. Ancak, farklı finansal araç sınıfları için farklı türde duyarlılık analizinde bulunulması mümkündür.

Faiz oranı riski

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin B22 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B22. Faiz oranı riski, finansal durum tablosuna (*bilanço*ya) yansıtılmış bulunan faiz içeren finansal araçlardan (örneğin, kredi ve alacaklar ile ihraç edilmiş borçlanma araçları gibi) ve finansal durum tablosuna (*bilanço*ya) yansıtılmamış bulunan diğer bazı finansal araçlardan (bazı kredi taahhütleri gibi) kaynaklanır.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin B22 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

B22. Faiz oranı riski, finansal durum tablosuna yansıtılmış olan faiz içeren finansal araçlardan (edinilmiş ya da ihraç edilmiş borçlanma araçları gibi) ve finansal durum tablosuna yansıtılmamış olan diğer bazı finansal araçlardan (bazı kredi taahhütleri gibi) kaynaklanır.

Yabancı para riski

B23. Yabancı para riski (veya döviz kuru riski), yabancı bir para biriminden, diğer bir ifadeyle ölçüldükleri geçerli para birimi dışında bir para biriminden ihraç edilmiş olan finansal araçlarda ortaya çıkar. Bu TFRS'nin amaçları açısından, parasal olmayan finansal araçlarda veya geçerli para biriminden düzenlenmiş bulunan finansal araçlarda yabancı para riski bulunmaz.

B24. İşletmenin önemli düzeyde ilişkisi bulunduğu her bir yabancı para için bir duyarlılık analizi yapılır ve kamuoyuna açıklanır.

Diğer fiyat riski

- B25. Diğer fiyat riski, finansal araçlar için, mal veya özkaynak araçlarının fiyatları gibi etkenlerdeki değişiklikler neticesinde ortaya çıkar. 40 ıncı Paragrafa uyulması amacıyla, işletme, belirli bir borsa endeksindeki, mal fiyatındaki veya diğer risk değişkenlerindeki azalmanın etkisini kamuoyuna açıklayabilir. Örneğin, kalıntı değer garantisi/teminatı (ki bir finansal araçtır) verilmesi durumunda, işletme, verilen garantinin kapsadığı varlıkların değerindeki artış veya azalışları kamuoyuna açıklar.
- B26. Fiyat riski bulunan özkaynak aracı içeren özkaynağa dayalı finansal araçlara ilişkin iki örnek; (a) diğer bir işletmenin özkaynaklarına sahip olunması ve (b) özkaynağa dayalı finansal araçlara yapılan yatırımları bulunan bir yatırım ortaklığına yatırım yapılmasıdır. Forward sözleşmeler, belirli tutarda özkaynağa dayalı finansal aracın alımı veya satımına ilişkin opsiyonlar ve özkaynak araçlarının fiyatına endeksli swaplar buna ilişkin diğer örnekleri oluşturur. Sözü edilen finansal araçların gerçeğe uygun değerleri, içerdiği özkaynak aracının piyasa fiyatındaki değişimlerden etkilenir. B27. Paragraf 40(a) uyarınca, kâr veya zarardaki duyarlılık (örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan araçlardan ve satılmaya hazır finansal varlıklardaki değer düşüklüklerinden kaynaklanan), özkaynaktaki duyarlılıktan (örneğin, satılmaya hazır olarak sınıflandırılan araçlardan kaynaklanan) ayrı olarak kamuoyuna açıklanır.

[Not: TFRS 9 Finansal Araçlar Standardının 2010 ve 2011 Versiyonlarını Erken Uygulamayan İşletmeler TFRS 7'nin B27 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

- B27. Paragraf 40(a) uyarınca, kâr veya zarardaki duyarlılık (örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılan olarak sınıflandırılan araçlardan ve satılmaya hazır finansal varlıklardaki değer düşüklüklerinden kaynaklanan), özkaynaktaki duyarlılıktan (örneğin, satılmaya hazır olarak sınıflandırılan araçlardan kaynaklanan) ayrı olarak kamuoyuna açıklanır.

[Not: 27.04.2010 tarihli ve 27564 sayılı Resmi Gazete'de ve 20.03.2011 tarihli ve 27880 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan TFRS 9 Finansal Araçlar Standartlarını (2010 ve 2011 versiyonlarını) Erken Uygulayan İşletmeler TFRS 7'nin B27 Paragrafını aşağıdaki şekilde uygular]

- B27. Paragraf 40(a) uyarınca, kâr veya zarardaki duyarlılık (örneğin, gerçeğe uygun değer farkı kâr veya zarara yansıtılarak ölçülen finansal araçlardan kaynaklanan), diğer kapsamlı gelirdeki duyarlılıktan (örneğin, gerçeğe uygun değerinde meydana gelen değişikliklerin diğer kapsamlı gelirden sunulduğu özkaynağa dayalı araçlara yapılan yatırımlardan kaynaklanan) ayrı olarak açıklanır.
- B28. İşletmenin özkaynağa dayalı finansal araç olarak sınıflandırdığı finansal araçlar yeniden ölçülmez. Söz konusu araçlarda yer alan özkaynak aracına ilişkin fiyat riskinden kâr veya zarar ya da özkaynakların etkilenmesi söz konusu değildir. Dolayısıyla, herhangi bir duyarlılık analizinde bulunulması gerekmez.

Finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakma (42C-42H Paragrafları)

Devam eden ilgi (42C Paragrafı)

- B29. 42E-42H Paragraflarında yer alan açıklama hükümleri çerçevesinde devredilen bir varlığa ilişkin devam eden ilginin değerlendirilmesi, raporlayan işletme seviyesinde yapılır. Örneğin bir bağlı ortaklığın, ana ortaklığının devam eden ilgisi bulunan bir finansal varlığı, ilişkili olmayan üçüncü bir tarafa devretmesi halinde, bağlı ortaklık devredilen varlıkta devam eden ilgisinin olup olmadığını değerlendirirken ana ortaklığın ilgisini kendi bireysel finansal tablolarına (yani bağlı ortaklığın raporlayan işletme olduğu durumda) dahil etmez. Ancak bir ana ortaklık, devredilen varlıkla devam eden bir ilgisinin olup olmadığını belirlerken, bağlı ortaklığı tarafından devredilen finansal varlıktaki devam eden ilgisini kendi konsolide finansal tablolarına dahil eder (yani raporlayan işletmenin grup olduğu durumda).
- B30. Bir işletmenin, devir işleminin bir parçası olarak, devredilen finansal varlığa özgü sözleşmeye bağlı hakları veya yükümlülükleri elinde tutmaması ya da devredilen varlıkla ilgili sözleşmeye bağlı yeni haklar veya yükümlülükler edinmemesi halinde, söz konusu işletmenin devredilen varlıkla devam eden bir ilgisi yoktur. Bir işletmenin devredilen finansal varlığın gelecekteki performansı üzerinde bir menfaatinin ya da gelecekte, devredilen finansal varlık açısından oluşacak herhangi bir durumda ödeme yapma sorumluluğunun bulunmaması halinde, söz konusu işletmenin devredilen varlıkla devam eden bir ilgisi yoktur.

B31. Devredilen bir varlıktaki devam eden ilgi; devir sözleşmesindeki hükümlerden veya devralan ya da devir işlemiyle bağlantılı üçüncü bir tarafla yapılan ayrı bir sözleşmeden kaynaklanabilir.

Tamamıyla finansal durum tablosu (bilânço) dışında tamamıyla bırakılmayan devredilen finansal varlıklar

B32. 42D Paragrafı, devredilen finansal varlıkların bir kısmının ya da tamamının finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılma koşullarının karşılanmadığı durumlarda açıklama yapılmasını gerektirir. Söz konusu açıklamaların, devrin ne zaman gerçekleştiğine bakılmaksızın, işletmenin devredilen finansal varlıkları muhasebeleştirilmeye devam ettiği her raporlama tarihinde yapılması gerekir.

Devam eden ilgi türleri (42E-42H Paragrafları)

B33. 42E-42H Paragrafları, finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilginin her bir türü için, niteliksel ve sayısal açıklamalar yapılmasını gerektirir. İşletme devam eden ilgisini, maruz kaldığı riskleri gösteren sınıflar altında bir araya toplar. Örneğin işletme, devam eden ilgisini finansal araç (örneğin, garantiler ya da alım opsiyonları) veya devir sınıfları (örneğin alacakların faktoringi, menkul kıymetleştirme ve menkul kıymet ödünç işlemleri) itibarıyla bir araya toplayabilir.

Devredilen varlıkların yeniden satın alınmasında ortaya çıkan iskonto edilmemiş nakit çıkışlarının vade analizi (42E(e) Paragrafı)

B34. 42E(e) Paragrafına göre işletmenin devam eden ilgisinin sözleşmeye bağlı kalan vadelerini gösteren ve finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan varlıkların yeniden satın alınmasında ortaya çıkacak iskonto edilmemiş nakit çıkışlarına veya söz konusu varlıklara ilişkin olarak devralana ödenecek diğer tutarlara ilişkin vade analizinin dipnotlarda açıklanması gerekir. Bu analiz, işletmenin ödenmesi gereken nakit akışlarını (örneğin vadeli işlem sözleşmeleri), ödemesi gerekebilecek nakit akışlarını (örneğin yazılı satım opsiyonları) ve ödemeyi seçebileceği nakit akışlarını (örneğin satın alınmış alım opsiyonları) ayrı ayrı gösterir.

B35. İşletme, 42E(e) Paragrafınca gerekli kılınan vade analizinin hazırlanmasına ilişkin uygun zaman dilimi sayısını belirlemek amacıyla değerlendirmede bulunur. Örneğin, bir işletme aşağıda yer alan vadeye ilişkin zaman dilimlerinin uygun olduğuna karar verebilir:

- (a) Bir aydan kısa olan;
- (b) Bir aydan uzun ancak üç aydan kısa olan;
- (c) Üç aydan uzun ancak altı aydan kısa olan;
- (d) Altı aydan uzun ancak bir yıldan kısa olan;
- (e) Bir yıldan uzun ancak üç yıldan kısa olan;
- (f) Üç yıldan uzun ancak beş yıldan kısa olan ve
- (g) Beş yıldan daha uzun olan.

B36. Olası vade aralıklarının bulunması durumunda nakit akışları, işletmenin ödeme yapması gerekebilen ya da ödeme yapmasına izin verilen en erken tarih esas alınarak dahil edilir.

Niteliksel bilgi (42E(f) Paragrafı)

B37. 42E(f) Paragrafı tarafından gerekli kılınan niteliksel bilgi, finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıkların tanımı ile söz konusu varlıklar devredildikten sonra devam eden ilginin niteliği ve amacını içerir. Aşağıdaki hususlar da dahil olmak üzere söz konusu niteliksel bilgi, işletmenin maruz kaldığı risklerin tanımını da kapsar:

- (a) Söz konusu işletmenin finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan finansal varlıklardaki devam eden ilgisine özgü riskleri nasıl yönettiğine ilişkin tanım.
- (b) Söz konusu işletmenin diğer taraflardan önce zarara katlanmasının gerekli olup olmadığı hakkında bilgi ve menfaatleri işletmenin menfaatinde (yani varlıktaki devam eden ilgisinden) daha alt sırada yer alan tarafların üstleneceği zararların tasnifi ve tutarı.

- (c) Finansal destek sağlamak veya devredilen finansal varlığı yeniden satın almak için katlanılacak yükümlülüklerle ilişkili her türlü tetikleyici unsurun tanımı.

Finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakmaya ilişkin kazanç veya kayıp (42G(a) Paragrafı)

B38. 42G(a) Paragrafı, işletmenin devam eden ilgisinin bulunduğu finansal varlıklarla ilgili finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakmadan doğan kazanç veya kayıpların açıklanmasını gerektirir. İşletme, finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakmadan doğan kazanç veya kaybın; önceden muhasebeleştirilen varlığa ilişkin unsurların (yani finansal durum tablosu (bilânço) dışı bırakılan varlığa ilişkin menfaat ile işletme tarafından sahip olunan menfaat) gerçeğe uygun değerinin önceden muhasebeleştirilen varlığın tamamının gerçeğe uygun değerinden farklı olmasından kaynaklanması halinde, bu durumu açıklar. Böyle bir durumda söz konusu işletme, , gerçeğe uygun değer ölçümlerinin gözlenebilir piyasa verilerini içerip içermediğini de 27A Paragrafında tanımlanan şekilde açıklar.

Ek bilgi (42H Paragrafı)

B39. 42D-42G Paragraflarında gerekli kılınan açıklamalar, 42B Paragrafında belirtilen açıklamaya ilişkin amaçların karşılanması açısından yeterli olmayabilir. Böyle bir durumda, söz konusu işletme açıklamaya ilişkin amaçların karşılanması için gereken her türlü ek bilgiyi açıklar. Söz konusu işletme, içinde bulunduğu mevcut koşulları dikkate alarak, kullanıcıların bilgi ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ne kadar ek bilgi gerektiğine ve ek bilginin farklı olan noktalarına ne kadar vurgu yapacağına karar verir. Finansal tablolara, finansal tablo kullanıcılarına yardımcı olmayabilecek nitelikte aşırı ayrıntı yüklenmesi ile çok fazla toplulaştırma yapılarak söz konusu tabloların anlaşılmasının zorlaşması arasında bir denge kurulması gerekir.